

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

Ситуація

Море вогню замість купи грошей

▶ СТОР. 4

Прем'єра

«Наш фільм голлівудського рівня»

▶ СТОР. 13

До джерел

Ми — спадкоємці Володимира Великого

▶ СТОР. 15

№ 90 (6094) СУБОТА, 23 ТРАВНЯ 2015 РОКУ WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

24 травня — День слов'янської писемності та культури

Вітання Голови Верховної Ради України

Дорогі співвітчизники!

24 травня ми відзначаємо День слов'янської писемності і культури та вшановуємо пам'ять святих Кирила та Мефодія. У середині IX століття саме вони стали творцями нової азбуки, яку згодом назвали на честь одного з братів «кирилицею».

Більшість слов'янських країн або вже набули, або готуються до набуття членства в Європейському Союзі. Переконаний, що суверенний європейський вибір України посилить, з одного боку, нашу слов'янську ідентичність, а з іншого — солідарність європейських держав з Україною, адже гасло Європейського Союзу стверджує: «єдність у різноманітті».

Хай Господь дарує всім нам натхнення у творенні самобутньої та багатогранної української культури, що все яскравіше сяє у величному сузір'ї європейської духовності!

Володимир ГРОЙСМАН.

Від часів Кирила і Мефодія

Цей день відзначають в Україні, Білорусі, Сербії, Чорногорії та Македонії. Нинішнього року це свято особливе для болгар — і тих, хто живе на своїй батьківщині, і тих, чиєю другою батьківщиною є Україна. Адже саме тепер виповнюється 1150 літ від часу хрещення Болгарії та 1200 років з дня народження Святого Мефодія (815—889), який разом зі своїм братом Кирилом (824—889) став автором слов'янської писемності, що поширилася у сусідніх країнах, у тому числі в Київській Русі.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ НА 12-Й СТОР.

Запроваджено інститут громадського обвинувача

Парламентська хроніка
Ранкове засідання 22 травня

Чинник незадовільного життя літніх людей змушує Кабінет Міністрів наполягати на якомога швидшому реформуванні пенсійної системи. На цьому наголосив під час години запитань до уряду у Верховній Раді міністр соціальної політики Павло Розенко. За його словами, солідарна система вже вичерпала себе. Розрив із надходженнями в Пенсійний фонд і його витратами змушує щороку витрачати 80 мільярдів гривень державних коштів для того, щоб українці могли отримувати хоча б ті мізерні нарахування, які існують нині.

▶ СТОР. 2

Саміт у Ризі: висновки і завдання

Представники і Києва, і Брюсселя одностайні в одному — євроінтеграційні процеси в Україні вже вийшли на новий рівень, і питання, зокрема, лібералізації візового режиму, є питанням часу, а не шекспірівським «бути чи не бути». Такими можна вважати для України підсумки Ризького саміту. Експерти ще до початку високого форуму знали, що остаточно рішення ухвалено не буде. Адже лише сподіватися недостатньо — варто справді реалізовувати План дій. І хоча за останні дванадцять місяців у цьому напрямі зроблено більше, ніж за весь переговорний період, що почався аж 2008 року, багато пунктів плану все ще лишаються на папері.

▶ СТОР. 10

На знімку: Федеральний канцлер Німеччини Ангела Меркель, Президент України Петро Порошенко і Президент Франції Франсуа Олланд (зліва направо).

Фото Михайла ПАЛІНЧАКА (прес-служба Президента України).

Групове фото учасників саміту «Східного партнерства».

ПОДІЇ

Термін подання відомостей про бенефіціарних власників продовжено

Останнім днем подання звітів про бенефіціарних власників юридичних осіб було 25 травня. Враховуючи, що законодавством встановлено чималенький штраф за неподання такого звіту та наявність деяких організаційних проблем (багато хто й досі не знає, як правильно заповнювати звітність), значна кількість юридичних осіб не встигала подати ці звіти. В реєстраційних службах зчинився ажіотаж. В Києві, наприклад, черги до реєстраторів займали з ночі. Нарешті, 21 травня Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо відомостей про кінцевого бенефіціарного власника (контролера) юридичної особи» (законопроект №2896), яким передбачено продовжити на 4 місяці строки подання юридичними особами, які були зареєстровані до 25 листопада 2014 року, відомостей про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів). Крім цього, законом також звільнено від обов'язку подання відомостей про кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) релігійні організації, державні та комунальні підприємства, юридичні особи, учасниками яких є виключно фізичні особи, якщо кінцеві бенефіціарні власники (контролери) таких юридичних осіб збігаються з їх учасниками (членами).

Зерно — валюта із валют

Нинішнього маркетингового року Україна встановила своєрідний рекорд — з липня за межі держави вже вивезено майже 31 млн. тонн зерна.

Загалом, **повідомляє Держстат,** у січні—березні частка сільськогосподарської продукції в експорті українських товарів становила майже 37 відсотків. Зокрема, зернових культур, які дали 1,4 млрд. доларів валютної виручки, — 15,1 відсотка.

КОРОТКО

■ У Тернополі найкращих учнів шкіл, профтехучилищ, студентів за успіхи в олімпіадах, творчих конкурсах, роботі у Малій академії України та змаганнях — загалом 54 — відзначили грамотами та іменними преміями під час проведення фестивалю-форуму «Гордість і надія Тернопільщини», **передає наш власкор Людмила НАКОНЕЧНА.**

■ Командно-бойові навчання Херсонської гвардійської зенітно-ракетної бригади відбулися в Цюрупинському районі області. Її військовослужбовці нещодавно отримали модернізовані комплекси ППО «Бук-1м» і С-300ПС. У присутності журналістів бійці також брали участь у стрільбах із крупнокаліберних кулеметів та гранатометів. Навчання визнано успішними, **повідомляє наш власкор Сергій ЯНОВСЬКИЙ.**

Перші 600 млн. євро фінансової допомоги від ЄС надійдуть у червні — *НБУ*

Запроваджено інститут громадського обвинувача

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 22 травня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За таких умов можна говорити лише про незначні індексації пенсій, а не про істотне їх підвищення, констатував урядовець. З огляду на такі обставини, вважає П. Розенко, влада має показати європейський шлях розвитку пенсійної системи. Для цього, за його словами, не потрібно вигадувати нічого нового, а варто використати досвід сусідніх держав, які вже провели реформу в себе і мають від неї позитивні результати.

Розповідаючи, що саме варто зробити для оновлення системи, міністр наголосив на переході до єдиного принципу нарахування виплат. «Спецпенсії будуть скасовані», — запевнив він з парламентської трибуни під оплески народних депутатів. А запровадження накопичувальної системи має зменшити навантаження на солідарну систему, наголосив П. Розенко. Крім цього, такий підхід забезпечить умови, за яких кожен громадянин стане персонально зацікавленим у тому, щоб доходи були повністю легальними для забезпечення достойної старості. Серед плюсів нового підходу урядовець назвав можливість успадковувати пенсію. Якщо людина весь час накопичувала чесно зароблені гроші, але пішла з життя раніше, аніж встигла їх витратити, кошти зможуть отримати нащадки.

Запровадження накопичувальної системи можливе лише в умовах економічного піднесення країни, наголосив урядовець. За його підрахунками, це стане можливим уже в січні 2017 року. До того часу варто внести низку поправок до чинного законодавства, створити державний накопичувальний фонд, подбати про гарантії для народних заощаджень, які, до речі, повністю бере на себе держава. П. Розенко закликав народних депутатів проголосувати за пенсійну реформу вже наступного сесійного тижня.

Міністр юстиції Павло Петренко говорив про важливість децентралізації влади. Жодні реформи не матимуть очікуваного результату, якщо не вдасться забезпечити можливість вирішення проблем маленького українця просто на місці його проживання, переконаний він. Міністерство юстиції спільно із фракціями коаліції розробило два комплексні законопроекти, які пов'язані із децентралізацією надання адмінпослуг. Ідеться передусім про передачу повноважень із реєстрації нерухомості й бізнесу місцевим органам влади та запровадження можливості надання послуг електронними сервісами (йдеться про реєстраційні дії).

Володимир Литвин, Андрій Артеменко.

Степан Кубів, Андрій Іванчук.

Пізніше народні обранці шляхом голосування перенесли оголошення депутатських запитів для того, щоб розглянути низку законопроектів, які не встигли проголосувати поточного тижня. Так, за основу та в цілому вдалося ухвалити проект змін, які стосуються оподаткування доходів, отриманих нерезидентами за борговими зобов'язаннями. Удосконалення Податкового кодексу підтримали 242 парламентарії. Запропоновані зміни стосуються державних цінних паперів або облігацій місцевих позик, чи боргових цінних паперів, виконання зобов'язань за якими забезпечуються державними або місцевими гарантіями. За словами голови профільного комітету Ніни Южаніної, ці норми вже діяли в нашій країні 15 років, але випадково були зняті з січня цього року, коли приймалися комплексні зміни. У свою чергу, це викликало запитання у зовнішніх інвесторів, яким стало не вигідно заходити на наш ринок.

У першому читанні парламентарії проголосували законопроект №2862, яким скасовуються пільги на судовий збір для представників прокуратури та фіскальних служб. За словами Павла Петренка, нині 60 відсотків справ розглядається проти громадян. Це й не дивно за умови, що державні установи не сплачують судових зборів на відміну від простих українців. На таку несправедливість звернув увагу Міжнародний валютний фонд. Ухвалення законопроекту запроваджує єдині підходи для всіх, а також дозволить подвоїти надходження коштів до бюджету, наголосив урядовець і закликав проголосувати законопроект за основу та в цілому. І хоч голосування тривало вкрай важко, але проекту все-таки вдалося зібрати 229 голосів. Окрім вищезгаданого, він також стосується уточнення переліку процесуальних документів, за подання яких до суду справляється судовий збір, визначення розміру ставок судового збору, уточнення порядку його сплати та повернення вже сплаченого.

Не менш складно голосували вчора народні обранці й за проект закону №1165, яким передбачається впровадження в кримінальне процесуальне законодавство інституту громадського звинувачення в сфері службових злочинів з ознаками хабарництва з метою отримання державою реальної допомоги громадянського суспільства в протидії корупції. У законодавство вводиться нове поняття «громадський обвинувач». Ним може виступати будь-яка юридична або фізична особа, в якої буде чималий арсенал можливостей для збирання на надання судові інформації про корупційну діяльність посадовців. Законом також декриміналізуються такі дії, як контрабанда спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації. Авторами цих змін стали 25 народних депутатів, а під час обговорення всі підтримували необхідність їх ухвалення. Однак під час голосування законопроект заледве був ухвалений у цілому.

А ось з приводу документа, який стосується запровадження єдиного підходу до нарахування пенсій, дійти консенсусу не вдалося. Кабінет Міністрів досі не зміг подати виписаний належним чином документ, який би передбачав відповідні зміни. У парламенті було два законопроекти, які передбачали відтермінування розгляду цього питання до липня та до грудня цього року. Однак знайти голоси для підтримки якогось із них не вдавалося. Тож, за словами Голови Верховної Ради Володимира Гройсмана, це питання стане першим у порядку денному наступного сесійного тижня.

ДОСЛІВНО

Міністр юстиції Павло Петренко: «Наші громадяни і органи влади на місцях більше готові до реформ, аніж в центральних органах влади. Ми це побачили, коли передали повноваження з формування локальних кошторисів громадам. За чотири місяці перевиконання місцевих бюджетів становлять 40 відсотків».

Надія СМІЯН.

Фото Сергія **КОВАЛЬЧУКА.**

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Звільнення від оподаткування дасть дорогу електромобілям

Вечірнє засідання 21 травня

Ухваливши в першому читанні законопроекти про внесення змін до розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу щодо особливостей оподаткування операцій з ввезення на митну територію України та постачання на митній території України транспортних засобів, оснащених електричними двигунами, та про внесення змін до Закону "Про Митний тариф України" (щодо скасування ввізного мита на електромобілі), Верховна Рада зробила крок до стимулювання попиту на електромобілі в Україні.

Ці законопроекти передбачають тимчасове, до 1 січня 2020 року, звільнення від оподаткування податком на додану вартість, акцизним податком та ввізним митом операцій із ввезення на митну територію України електромобілів.

Як зазначив доповідач, народний депутат Геннадій Кривошея, у нас є можливість шляхом надання пільг для ввезення електромобілів в Україну скоротити використання енергоносіїв, стимулювати розвиток інноваційних галузей, збільшити продаж електроенергії та поліпшити екологічну ситуацію.

«Вартість проїзду ста кілометрів на електромобілі коштує майже 10 гривень, а вартість проїзду такої самої відстані на звичайному автомобілі становить в середньому 150 гривень», — сказав Г. Кривошея.

Народний депутат Тетяна Острікова, підтримавши законопроект, водночас зауважила, що задля недопущення будь-яких зловживань із законопроекту треба виключити тролейбуси, а також транспортні засоби, обладнані гібридними двигунами, та ті, що використовуються у промисловості.

У першому читанні прийнято законопроект «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення законодавства у сфері теплопостачання та сфері житлово-комунальних послуг». За словами заступника голови Комітету з питань будівництва, містобудування і ЖКГ Альони Бабак, цей законопроект покликаний унеможливити подальше встановлення тарифів нижче від рівня економічно обґрунтованих витрат. Водночас документ містить норму, яка дозволяє встановлювати тарифи з відхиленням від економічно обґрунтованих витрат на виробництво за умови відшкодування з відповідного бюджету.

А от законопроект про внесення змін до Бюджетного кодексу щодо розбудови інституційної спроможності Національного банку підтримано не було. За словами першого заступника голови НБУ Олександра Писарука, пропоновані зміни передбачають, що прибуток Нацбанку насамперед спрямовується на поповнення загальних резервів, та забороняють авансове перерахування прибутку центрального банку до бюджету. Крім того, пропонується скасувати імперативну норму, яка зобов'язує НБУ надавати прогнози валютного курсу та прибутку Нацбанку під час бюджетного процесу. «Це не означає, що Нацбанк усувається від відповідальності за ці показники, а лише свідчить про те, що ми намагаємося уникнути надмірного тиску на Національний банк, який може привести до того, що він буде морально зобов'язаний виконувати і дотримуватися забезпечення виконання цих показників», -підкреслив О. Писарук.

Так само не вдалося ухвалити законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» (щодо поліпшення бізнес-клімату).

Бурхливі дискусії супроводжували розгляд законопроекту «Про реструктуризацію зобов'язань за кредитами в іноземній валюті» (реєстр. №1558-1). Доповідач, голова Комітету з питань фінансової політики і банківської діяльності Сергій Рибалка зазначив, влада не може так довго самоусуватися від вирішення проблеми валютних кредитів. «Ви бачите, як проходять масові мітинги під будівлями парламенту та Національного банку. Частина валютних позичальників вже почали голодування під стінами Верховної Ради», — сказав він та закликав підтримати законопроект.

Водночас Юрій Луценко запропонував при розгляді цього питання прийняти рішення ad hoc. За його словами, після ухвалення законопроекту в першому читанні, замість професійного розгляду документ, на жаль, наповнили популістськими гаслами, які неприйнятні для будь-якої економіки. «Наприклад, перераховувати кредити по курсу долара за 5 гривень є абсолютно неможливим. Про це ми говорили і з організаторами, і з громадськістю, з професіоналами. Тому вношу пропозицію розглянути закон 1558-1 і у зв'язку зі спірними нормами перенести його на третє читання до бюджетного комітету, оскільки він потребує бюджетних затрат», — наголосив він.

Зрештою, після ухвалення законопроекту 227 голосами у другому читанні та відсутністю голосів для його прийняття в цілому 242 парламентарії підтримали пропозицію Ю. Луценка про направлення законопроекту на третє читання.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Півострів страху

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Такий вигляд нині має Крим. Кримські татари, які 71 рік тому вже пережили жахіття депортації, тепер стикнулися з її прихованою формою. Жодне з прав людини: свобода поглядів, мирних зібрань і, власне, право на життя, зовсім не забезпечується окупаційною владою. Усе це породжує єдине відчуття — відчуття страху. На цьому наголосила Уповноважений Верховної Ради з прав людини Валерія Лутковська під час слухань у Комітеті з питань державного будівництва та місцевого самоврядування «Питання тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополь».

Швидкість, з якою «порушники» притягаються до адміністративної відповідальності, не порівняти з інертністю в розслідуванні смерті Рефата Аметова, якого вбили на території АРК. «Усе це змушує кримських татар полишати свою рідну землю, на яку вони тільки-но почали повертатися. Таке саме ставлення нині й стосовно української національної меншини», — зауважила Омбудсмен.

Ситуація, за її словами, ускладнюється тим, що міжнародні правозахисні організації не можуть потрапити на територію АРК для здійснення моніторингу. За рік там зміг побувати лише комісар Ради Європи з прав людини пан Ніл Мужнієкс. «Організації, які чітко заявили про територіальну цілісність України, не можуть приїхати до Криму через територію РФ. Їм не дозволяє це зробити міжнародний протокол, а коли вони заїжджають з території України, їм не дають можливість працювати. Сьогодні Крим — це півострів страху ще й тому, що він абсолютно ізольований. Він не лунає в доповідях міжнародних організацій. Якщо ми хочемо справді захистити інтереси Криму у складі України на рівні інституцій ООН, маємо надавати цю інформацію максимально широко», — зауважила В. Лутковська.

А за словами народного депутата Георгія Логвинського (заступник голови Комітету Верховної Ради з питань прав людини, національних меншин та міжнаціональних відносин, член міжфракційного депутатського об'єднання «Крим»), для того, щоб відповісти на наявні виклики, маємо вибудувати стратегію — чого ми хочемо та яким методом діятимемо.

«Домовлятися з окупантом неможливо. По-перше, з моральної точки зору, по-друге, тому, що Росія не розуміє мови верховенства права, прав людини та й загалі нормальної мови. Тому позиція проста: маємо створити такі умови, за яких Росія, якщо не виконуватиме домовленості, щось втрачатиме. Нині ми намагаємося створити якомога більше правових механізмів для того, щоб відновити права людини на території Криму і змусити РФ виконувати взяті зобов'язання», — наголосив він.

Що стосується міжнародних правових механізмів, то, за словами народного депутата, тут не все так просто. З'ясувалося, що міжнародних правових механізмів, крім подання позовів до Європейського суду з прав людини, немає. «Це єдина конвенція, яку ратифікувала Росія. Ми проаналізували понад 20 угод з Росією і всюди лише одне: вирішення спорів методом переговорів. Про мову переговорів ми щойно говорили. Фактично протягом багатьох років наша дипломатія недопрацьовувала, і нині ми не маємо майже жодних шансів на звернення до міжнародних інстанцій», — зауважив Г. Логвинський. Україна, як відомо, подала три позови до Європейського суду з прав людини.

Водночас експерт Інституту демократії імені Пилипа Орлика Наталія Беліцер у своєму виступі зачепила конституційні проблеми. За її словами, робота конституційної комісії не засвідчила особливого бажання включити будь-які норми про корінні народи в оновлену версію Основного Закону. Вона нагадала, що згадка про корінні народи міститься в чинній Конституції, але в ній так і не було конкретизовано, які саме етнічні спільноти належать до них. На що, до речі, вказували всі без винятку міжнародні моніторингові структури. Тож запропонувала віднести кримськотатарський народ та етнічні спільноти караїмів і кримчаків до корінних народів. Крім того, експерт вважає, що другий розділ Основного Закону має бути доповнений окремою статтею про права корінних народів.

Загалом під час слухань було обговорено низку проблем, зокрема політико-правові, соціально-економічні та гуманітарні наслідки тимчасової окупації території АРК. Власне, за словами народного депутата Олексія Гончаренка, комітетські слухання «стали першим за останній рік заходом такого високого публічного рівня, на якому всебічно, комплексно і з максимальною повнотою розглянуто практично весь спектр питань, пов'язаних із тимчасовою окупацією Російською Федерацією території Кримського півострова, а також запропоновано шляхи до його реінтеграції в Україну».

За результатами обговорення комітет затвердить рекомендації слухань, які, на думку учасників заходу, нададуть новий імпульс зусиллям із повернення тимчасово окупованих територій під юрисдикцію нашої держави.

Олена ГОРБУНОВА.

ФОТОФАКТ

Мешканці Донеччини приєдналися до загальнонаціонального флеш-мобу і вдягли вишиванки.

На знімку: в Маріуполі врочистим моментом стало виконання Державного Гімну України на Театральній площі.

Фото Євгена СОСНОВСЬКОГО.

БРИФІНГ

Без лісоматеріалів фортифікацій не побудуєш

Ситуація з поставкою лісу та лісоматеріалів для оборонних потреб у зону АТО критична. Про це під час брифінгу заявив **народний депутат від фракції «Самопоміч» Іван Мірошніченко**.

За його словами, загальна заявка на поставку цих матеріалів для нашої оборони становить майже 150 тисяч кубометрів, з яких до 100 тисяч — заявка від Міноборони і майже 48 тисяч — від обласних державних адміністрацій. Але лісгоспи відвантажили поки що лише 24 тисячі кубометрів. «За відвантажений ліс їм винні 16 млн. гривень, а оплачено тільки 4,7 млн. гривень. Якщо не буде наведено лад в оформленні заявок, логістиці й, головне, в оплаті за поставлену продукцію, то ця програма має високий шанс бути невиконаною не з вини працівників лісової галузі», — підкреслив парламентарій.

Народний депутат закликав Кабмін приділити цьому питанню пильну увагу.

Своєю чергою **народний депутат від фракції «Самопоміч» Семен Семенченко** заявив: «Якщо фортифікаційні спорудження не побудують, ми порушуватимемо питання про персональну відповідальність міністра оборони».

Марина СЕРГЄЄВА.

ПОВІДОМЛЕННЯ

У зв'язку з достроковим припиненням повноважень народного депутата України Мірошника А.М. вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:

Білана Романа Олексійовича (номер посвідчення 158/01),

Тищенка Андрія Олексійовича (номер посвідчення 158/02).

Управління кадрів.

ОФІЦІЙНО

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про віднесення міста Кременець Кременецького району Тернопільської області до категорії міст обласного значення

Верховна Рада України **постановляє**:

Віднести місто Кременець Кременецького району Тернопільської області до категорії міст обласного значення.

Голова Верховної Ради України В. ГРОЙСМАН.

м. Київ, 13 травня 2015 року.
№397-VIII.

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про віднесення міста Бережани Бережанського району Тернопільської області до категорії міст обласного значення

Верховна Рада України **постановляє**:

Віднести місто Бережани Бережанського району Тернопільської області до категорії міст обласного значення.

Голова Верховної Ради України В. ГРОЙСМАН.

м. Київ, 13 травня 2015 року.
№398-VIII.

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про віднесення міста Гадяч Гадяцького району Полтавської області до категорії міст обласного значення

Верховна Рада України **постановляє**:

Віднести місто Гадяч Гадяцького району Полтавської області до категорії міст обласного значення.

Голова Верховної Ради України В. ГРОЙСМАН.

м. Київ, 13 травня 2015 року.
№399-VIII.

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про зміну і встановлення меж міста Дунаївці Дунаєвецького району Хмельницької області

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Змінити межі міста Дунаївці Дунаєвецького району Хмельницької області, збільшивши територію міста на 614,77 гектара земель, у тому числі за рахунок 28,52 гектара земель, що знаходяться у віданні Дем'янковецької сільської ради, 577,80 гектара земель - Дунаєвецької міської ради, 8,45 гектара земель - Чаньківської сільської ради Дунаєвецького району, та затвердити територію міста Дунаївці загальною площею 1303,60 гектара.

2. Встановити межі міста Дунаївці Дунаєвецького району Хмельницької області згідно з додатком.

Голова Верховної Ради України В. ГРОЙСМАН.

м. Київ, 13 травня 2015 року.
№400-VIII.

(Додаток див. на сайті www.golos.com.ua)

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про перейменування села Мельникове Липоводолинського району Сумської області

Верховна Рада України **постановляє**:

Перейменувати село Мельникове Підставської сільської ради Липоводолинського району Сумської області на село Мельники.

Голова Верховної Ради України В. ГРОЙСМАН.

м. Київ, 13 травня 2015 року.
№402-VIII.

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про перейменування села Поділки Липоводолинського району Сумської області

Верховна Рада України **постановляє**:

Перейменувати село Поділки Липоводолинського району Сумської області на село Подільки.

Голова Верховної Ради України В. ГРОЙСМАН.

м. Київ, 13 травня 2015 року.
№403-VIII.

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про перейменування села Кимличка Липоводолинського району Сумської області

Верховна Рада України **постановляє**:

Перейменувати село Кимличка Липоводолинського району Сумської області на село Кімличка.

Голова Верховної Ради України В. ГРОЙСМАН.

м. Київ, 13 травня 2015 року.
№404-VIII.

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про перейменування села Галаєвець Липоводолинського району Сумської області

Верховна Рада України **постановляє**:

Перейменувати село Галаєвець Калінінської сільської ради Липоводолинського району Сумської області на село Галаївець.

Голова Верховної Ради України В. ГРОЙСМАН.

м. Київ, 13 травня 2015 року.
№405-VIII.

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про перейменування села Прибилля Жидачівського району Львівської області

Верховна Рада України **постановляє**:

Перейменувати село Прибілля Дев'ятниківської сільської ради Жидачівського району Львівської області на село Ятвяги.

Голова Верховної Ради України В. ГРОЙСМАН.

м. Київ, 13 травня 2015 року.
№406-VIII.

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про перейменування села Шевченка Славутського району Хмельницької області

Верховна Рада України **постановляє**:

Перейменувати село Шевченка Миньковецької сільської ради Славутського району Хмельницької області на село Шевченко.

Голова Верховної Ради України В. ГРОЙСМАН.

м. Київ, 13 травня 2015 року.
№407-VIII.

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про перейменування села Скипче Городоцького району Хмельницької області

Верховна Рада України **постановляє**:

Перейменувати село Скипче Городоцького району Хмельницької області на село Скіпче.

Голова Верховної Ради України В. ГРОЙСМАН.

м. Київ, 13 травня 2015 року.
№408-VIII.

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про перейменування села Дібрівка Ізяславського району Хмельницької області

Верховна Рада України **постановляє**:

Перейменувати село Дібрівка Завадинецької сільської ради Ізяславського району Хмельницької області на село Діброва.

Голова Верховної Ради України В. ГРОЙСМАН.

м. Київ, 13 травня 2015 року.
№409-VIII.

ПОСТАНОВА Верховної Ради України

Про присвоєння імені Султана Амет-Хана міжнародному аеропорту «Сімферополь»

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Присвоїти міжнародному аеропорту «Сімферополь» ім'я Султана Амет-Хана і надалі іменувати його - «Міжнародний аеропорт «Сімферополь» імені Султана Амет-Хана».

2. Ця Постанова набирає чинності з дня її опублікування.

Голова Верховної Ради України В. ГРОЙСМАН.

м. Київ, 14 травня 2015 року.
№411-VIII.

У Негрово на Закарпатті односельці та місцева влада ухвалили рішення присвоїти сільській школі ім'я Василя Росохи — героя, який загинув на Донбасі, *повідомляє наш власкор Василь Нитка*

Учора Волинь вшанувала пам'ять усіх загиблих на сході воїнів. 22 травня 2014 року під час нападу на блокпост української армії біля міста Волноваха, що на Донеччині, загинули вісімнадцять військовослужбовців 51-ї окремої механізованої бригади ЗСУ, з них десятеро — волиняни, *інформує наш власкор Максим Солоненко*

Море вогню замість купи грошей

У пониззі Дніпра щороку йдуть із димом тисячі тонн цінного природного ресурсу, бо держава перешкоджає його заготівлі

Доходи — в... попіл

Із початку весни жителів міст Херсон, Цюрупинськ, Гола Пристань та прилеглих до них сіл і садівничих товариств проймає жах — щодня і щоночі довкола у дніпровських плавнях спалахують велетенські пожежі, на вулиці сиплеться чорний попіл. Пожежники мало не цілодобово чергують біля дач та селянських хат, щоб до них не дісталося полум'я. До того ж уся ця фантасмагорія повторюється з року в рік, бо пониззя Дніпра просто випалюють браконьєри. Пожежа на кілька гектарів сухого комишу, в якій гинуть плазуни, рідкісні рослини, пташині гнізда, — тут звичне явище. І вигорає не просто рослинність: із димом у небо йде цінний ресурс, що міг би збагачувати край!

Щоб той злощасний комиш не горів, його лишень треба вчасно косити. І не просто заради безпеки, а для комерційного використання. Адже це — чудовий природний матеріал для виробництва матів, що використовуються як огорожі, покрівля дахів, навіть утеплювач (30-сантиметрове комишеве покриття замінює 10—15 сантиметрів мінеральної вати та ще й не потребує додаткових витрат на гідроізоляцію та облаштування вентиляції). Виготовляти ці мати можна навіть у домашньому господарстві одній людині по десять штук за день. А на вітчизняному ринку будматеріалів такий виріб коштує, залежно від його розмірів, 99—250 гривень. Зрештою, екологічно чистий та ще й декоративний матеріал «з руками відривають» у Західній Європі, де комишу не так багато. Проте чиновники в Україні зробили все, щоб косити комиш на березі Дніпра, не наражаючись на конфлікт із законом, було практично неможливо. Спалювати плавні у нас можна, бо за це ще нікого й ніколи не покарали. А от робити їх безпечнішими й отримувати з цього користь — ніз-з-зя!

ФАКТ

Майбутній національний парк «Нижньодніпровський» розкинеться на площі 80,2 тисячі гектарів, в тому числі 14 тисяч гектарів з вилученням у власників.

Театр бюрократичного абсурду

Щойно дельта головної української річки спалахнула по обох її берегах, як у Херсонській облдержадміністрації схаменулися і скликали круглий стіл за участю екологів, науковців, працівників природоохоронного відомства. Уся ця компанія мудрувала: а що ж із дніпровською тростиною робити? З'ясували: косити комиш можна, та не раніше, ніж косар побігає по інстанціях так, що будь-яке бажання пхатися у плавні в нього пропаде. Перед візитом у плавні треба замовити наукове обґрунтування того, скільки природних ресурсів можна використати на конкретній ділянці. Розробка обґрунтування триває до півроку! Та потім із ним необхідно бігти по дозвіл на спеціальне використання природних ресурсів, який видається лише на рік чи на сезон, і по ліміт на комиш (?!). Якщо ж комиш росте на землях лісгоспу, то не обійтися ще й без лісового квитка, і той теж видається тільки на рік.

Для оформлення купи паперів доведеться по декілька разів відвідати науковий заклад, Департамент екології облдержадміністрації, районну раду, чиї депутати можуть ще й дозвіл на спецвикористання з якоїсь примхи не затвердити. Простіше кажучи, легалізацію заготівлі у плавнях обставили такою кількістю бюрократичних «рогаток», наче прості люди не комиш збираються косити, а щонайменше уран чи золото добувати. Хоча з екологічної точки зору всі ці перестороги жодного сенсу не мають. Адже комиш у дельті не тільки можна, а й ТРЕБА збирати!

«За законом» не виходить

Утім, не можна стверджувати, що комиш у плавнях нікого не цікавить. Косять його потроху селяни та приватні заготівельники як для власних господарських потреб, так і на продаж. Однак держава з того жодної користі не має.

— Моя хата стоїть просто біля озера, і комиш на його берегах косили діди й прадіди. Потроху брав і я — то альтанку у дворі від сонця накрити, то огорожу на присадибній ділянці спорудити. Адже для того, щоб плести мати, нічого хитрого не треба: весь «верстат» — металева труба, конструкція з дощок і мотузка чи дріт. Коли втратив роботу в агрофірмі, захотів переключитися на заготівлю комишу партіями для продажу. Пішов по інстанціях, та як почув про дозволи та ліміти, охота мати справу з державою і працювати «по-білому» одразу відпала. Знайшовся простіший варіант: ми з сином човном виїжджаємо у плавні, зрізуємо там комиш і виробляємо мати. Наприкінці тижня машиною приїжджає закупівельник і забирає все, по 50—60 гривень за мат готівкою. Їх він, швидше за все, вигідно перепродує, але нас то не обходить — головне, в сезон маємо на комиші чотири-п'ять тисяч гривень на місяць. Косити комиш та плести мати — робота важка, але воно того варте, — зізнається безробітний із райцентру Білозерка на Херсонщині Андрій, котрий попросив не називати його прізвища (бо ж отримує допомогу з безробіття, а в центрі зайнятості про його підробіток не відають).

Підприємці Херсонщини переконані: заготівля й переробка тисяч тонн відновної природної сировини може забезпечити регіону тисячі додаткових робочих місць і десятки мільйонів гривень додаткових доходів. Адже механізувати процес виготовлення матів дуже просто, верстати для цього дуже дешеві, і на ринку їх задосить. Усе залежить від держави: варто їй спростити правила гри — і справа піде. Місцевій владі, приміром, можна було б заздалегідь визначити місця заготівлі комишу, централізовано замовити наукове обґрунтування, призначити ліміти і потім продавати право косити рослинність з відкритого аукціону, звільнивши підприємців від будь-яких паперових клопотів, що вигідні посадовцям-хабарникам: заплатив до бюджету — і працюй спокійно. Та для цього треба внести зміни до низки «екологічних» законів і постанов Кабміну, а ініціювати ці зміни ніхто не квапиться.

Цитата

«Площа комишевих заростей протягом останніх років тільки збільшувалася через обмежене скидання води з греблі Каховської ГЕС та заболочування пониззя Дніпра. Випалювати їх — це екологічне варварство, а от викошувати — цілком нормально. Та якщо десятиліття тому до нашого вузу щороку зверталися по наукове обґрунтування заготівлі з десять користувачів на рік, то протягом останніх трьох років — жодного, — підсумував завідувач кафедри ботаніки Херсонського державного університету, доктор біологічних наук Михайло БОЙКО.

Національний парк — не панацея

Припинити щорічну «вогняну феєрію» у плавнях влада Херсонщини сподівається, посиливши їх охорону. Для цього в краї пришвидшили підготовку до створення національного природного парку «Нижньодніпровський», який має простягнутися від Херсона аж до Дніпро-Бузького лиману. Всі погодження власників земель уже отримано, межі парку узгоджено — переможно рапортують в облдержадміністрації. Зупинка лише за відповідним указом Президента України. Тож незабаром за дельтою пильніше приглядатимуть єгері й спеціалісти нового природного резервату. Та місцеві жителі не дуже вірять, що всю дельту можна надійно контролювати.

Дніпро в його наближенні до моря — це розгалужена система приток, стариць, зарослих озер та єриків, ефективно наглядати за якими можливо хіба що з повітря. Та сумнівно, щоб держава розщедрилася на ескадрилью гелікоптерів для потреб молодого національного парку. Віра з пожежами у плавнях все одно доведеться щось вирішувати, і заготівля комишу заради убезпечення від них залишається найбільш реальною можливістю для цього. До того ж екологічно нешкідливу господарську діяльність у межах «Нижньодніпровського» ніхто забороняти начебто не збирається.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсон.

Фото прес-служби ГУ ДСНС Херсонщини.

Чиновникам не до порятунку Каховського водосховища

Уже понад двадцять років Каховське водосховище, яке сьогодні напуває Запорізьку, Херсонську області та частково окупований Крим, волає про порятунок.

Ось думка лідера запорізької громадської організації «УкрТерра» Ігоря Резнікова: «Каховка — це джерело питної води для всього Південного Сходу країни, не лише для Запоріжжя. Це полив сільгоспугідь. Сьогодні солоність води у ньому 0,7—0,9 проміле, а це дуже багато. Починаючи з 90-х років цифра ця збільшилася в рази і тепер фактично маємо морську воду. Тут нестримно змінюються флора і фауна, тут уже є медузи, види морських риб: тюлька, атеріна, або піщанка, перкарина, риба-голка, азово-чорноморські бички. Причина насамперед — у пральних порошках з фосфатами. Наші очисні споруди технологічно не можуть з ними впоратися. До того ж Каховське — найнижче в каскаді водосховищ і сюди потрапляють стоки з усіх інших водойм, розташованих вище за течією. Осьми і маємо різке поширення рослинності, брак кисню у воді, заболочення, зменшення кількості риби. Це комплекс проблем і це абсолютно реальна загроза. Років через п'ять усе це може призвести до екологічної катастрофи національного масштабу. Про це знають усі: і вчені, і чиновники, але питання наштовхується на гроші. Щоб реанімувати Дніпро, потрібні кошти».

Узагалі, що знають і вчені, і чиновники? Те, що треба заборонити пральні порошки? Ні, це не вихід. То що робити? У багатьох країнах світу, на всіх континентах, людство зіткнулося із схожою проблемою. Особливо у водосховищах та озерах. І вчені знайшли вихід: раз природа не може впоратися із саморегуляцією (а у водосховищах вона цього не може робити за визначенням), то їй потрібно допомогти. Передусім зарибленням акваторії.

Пригадується листопад минулого року і радісне повідомлення, яким поділилося із запоріжцями управління у справах преси та інформації облдержадміністрації. Виявляється, протягом 11 місяців 2014-го, у водойми регіону було випущено 1,7 мільйона мальків промислових видів риб. Цьому, звичайно, можна було б і поаплодувати, коли б не маленька ремарка в повідомленні. Мова про те, що «1,159 млн. екземплярів коропа та рослиноїдних риб на загальну суму 276,8 тис. грн. випущені користувачами водоймищ спеціальних товарних господарств Бердянського, Пологівського, Розівського, Гуляйпільського та Куйбишевського районів». Тобто не просто відносно далеких від Дніпра територій, а й таких, що не входять до басейну останнього. А це вже не дуже тішить, бо порятунок Каховського та й Дніпровського (вище Дніпрогесу) водосховищ знову перенесено до кращих часів.

Тим часом, за експертною оцінкою фахівців, щоб, зокрема, «Каховка» остаточно не перетворилася в торф'яне болото, в цю водойму щороку потрібно випускати щонайменше п'ять мільйонів мальків. Краще, звичайно, десять у перші 5—7 років. Бо після того, як держава останніми десятиліттями просто відвернулася від цієї ШТУЧНОЇ водойми, котра, ще раз наголосимо, ПРОСТО НЕ МОЖЕ ЖИТИ В УМОВАХ САМОРЕГУЛЯЦІЇ, останній уже потрібна інтенсивна реанімація.

Однак що ми бачимо? Рибодобувні підприємства області запустили 100 тисяч мальків, запорізькі річники та інші компанії — 88 тисяч, громадські організації — 63 тисячі екземплярів. Ще 200 тисяч мальків випустили до Каховського водосховища херсонці. І тут запитання до структурних підрозділів Мінекології: доки проблемами державної ваги перейматимуться громадськість та самодіяльність, а не відповідні підприємства, які б мали отримати на це бюджетне фінансування?

Власне, місцеві ентузіасти бачать ще один вихід із ситуації. Зокрема, Ігор Резніков та його колеги взялися за створення риб'ячих гніздовищ у районі колишніх плавнів нижче острова Хортиці. Але це знову лише самодіяльність, як мовиться. А ефект буде, коли вдасться намити хоча б кілька штучних островів з тими-таки гніздовищами.

Тим часом фахівці вважають, що за наслідками загибелі Каховського водосховища ми матимемо повноцінний екологічний Чорнобиль із фантастичними фінансовими втратами. Хоча на порятунок водойми ще рік-два тому вимагалося лише 30 мільйонів.

Ті бюджетні мільйони необхідні для того, щоб налагодити процес, а далі, коли в рибальських сітках з'явиться не лише шматки торфу, а й риба, то можна буде згадане зариблення поставити на самоокупність. Однак, схоже, нікого ні в Києві та й у кабінетах Запоріжжя це не цікавить. Тому вже сьогодні потрібно шукати мільярди, щоб через п'ять—десять років рятувати запорізький, херсонський та й кримський степи від справжнього лиха. Та й думати, що робити з брудною — із жахливим запахом — помийницею, яка простягнеться на сотні кілометрів від Запоріжжя до Каховки. Але це буде потім, а поки що, судячи з бадьорого рапорту Запорізької ОДА в листопаді, мальків товстолобика випущено десь майже 100 тисяч. Про білого амура повідомлень взагалі не надходило.

До слова, товстолобик пожирає фітопланктон (бореться за прозорість води), а білий амур — траву, тобто знищує всю рослинність в акваторії.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

Фото Володимира ШЕРЕМЕТА.

Заготівля й переробка комишу може забезпечити десятки мільйонів гривень додаткових доходів

«Доки ми тут — кордон на замку», — запевняють прикордонники

Представник Луганського прикордонзагону небагатослівний. Його підрозділ несе службу в районі Станиці Луганської й стоїть на варті уздовж лінії розмежування із самопроголошеною «ЛНР» на ділянці завдовжки 45 км по Сіверському Дінцю. Прикордонники служать із бійцями Збройних Сил України, Національної гвардії й батальйонами міліції. Контроль здійснюється на пропускних пунктах і на першому, і на другому рубежі.

— Переважно в Станицю Луганську приїжджає місцеве населення, яке через бойові дії перебралося в Луганськ, — розповідає представник прикордонзагону. — А також жителі Луганська, котрі їдуть за продуктами, які в нас дешевші, ніж у «ЛНР». Найчастіше це жінки. Рух проходить по зруйнованому мосту через Донець. Точну кількість людей назвати важко, але рахунок іде на сотні. Буває, що через зруйнований міст перевозять візки з вагою по 50—60 кг. Цукор, наприклад, купують мішками.

— За якими документами населення проходить контрольний пункт?

— За українськими паспортами. Перепустки одержували в Станиці. Але останнім часом охочих оформити такий дозвіл поменшало. Хто хотів його отримати, уже отримав.

— Які настрої в людей, які йдуть із окупованої території?

— Усе більше тих, хто хоче, щоб повернулася Україна. Не знаю, наскільки вони щирі...

— А серйозні затримання на лінії розмежування трапляються?

— Нині ні. Були у вересні минулого року, коли був відсутній порядок і ходили всі, кому заманеться. Тоді затримували й людей зі зброєю. Тепер це припинилося.

— Яких саме диверсій вдалося запобігти?

— Значних диверсій не було. Не можу розповідати, як саме ми патрулюємо свою ділянку, але можу запевнити, що лінія зіткнення перебуває під контролем.

— По Дінцю дозволено плавати?

— Ні. Вилов риби й полювання в районі річки заборонені. На саму річку ми не виходимо. Це небезпечно. Донець проглядається і нашими військами, і силами противника.

— Їхні позиції кращі, ніж наші?

—Тільки з того погляду, що противник перебуває вище — на горі.

— Є інформація, що бойовики таємно перепливають через Донець і ставлять розтяжки на нашій території. Це так?

— Кілька днів тому наряд вирушив перевіряти сигнальні міни й потрапив на розтяжку. Один боєць поранений. Такі випадки бували не раз. Я й сам попадав на радіокерований фугас. Урятувало те, що машина броньована. Пробило колесо, подряпало кузов, але екіпаж не постраждав. Така ж ситуація була у відділенні, яке перебуває в Комишному. Наїхали на протитанкову міну, але залишилися живі.

— Росія лише за десяток кілометрів від Станично-Луганського району. Скажіть, населення прикордонних областей РФ заходить на нашу територію?

— У Станиці поки що не було жодного такого випадку. Наша ділянка доходить до україно-російського кордону. А от рух техніки на їхньому боці ми спостерігаємо.

— Серед ваших прикордонників є люди, у яких залишилися будинки за лінією розмежування?

— Так. Але 90% тих, хто служить у нашому відділенні, — вихідці із західної України. До ротації загін складався переважно з харків'ян.

— А хто стоїть на блокпостах противника?

— І місцеві ополченці, і росіяни, найманці. Вони приїжджають, коли треба обстріляти наші позиції. Причому ще до перемир'я виїжджав їх «Град» і посилав у наш бік серію «привітів», потім розвертався й починав стріляти по Луганську. Щоб людей дезорієнтувати, начебто стріляють українські військові. Але тепер стало тихіше. Стрілянина, щоправда, активізувалася з 9 травня, але здебільшого вночі. Ще безпілотники постійно літають.

— До спорядження й забезпечення претензії є?

— Практично немає. Є все, що необхідно. І не тільки завдяки волонтерам, більшу частину спорядження виділила держава.

— Допомогу чотирилапих використовуєте на службі?

— Один такий друг у нас є. Але специфіка служби така, що собаки поки що не потрібні. Доводиться патрулювати територію по кордону, і собака може завадити. Піде за звіром, потрапить на розтяжку, через це постраждає не тільки тварина, а й люди.

— Втрати серед особового складу з початку року є?

— Не було.

— Кордон на замку?

— Доки ми тут — кордон на замку.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.
Фото автора.

Прикордонники отримали в подарунок від «Голосу України» фірмові бейсболки.

Краще говорити, ніж стріляти

«— Вы чё тут делаете?
— Так, гуманитарку привезли.
— А чё стреляете, дома наши бомбите?
— Да кто вам такое сказал...»

Це Світлодарськ — невелике містечко поблизу Дебальцевого прямо на лінії розмежування. А це — діалог українського офіцера з 72-річним дідом, який переконаний у «каральній операції» української армії. Що сталося з тим дідом, читайте трохи пізніше, а тепер — про саме місто.

Воно свого роду унікальне: займає 212 гектарів землі, з яких лише шість відсотків відведено під забудову. Однак це зовсім не завадило терористам у січні 2015 року поцілити у міську лікарню із систем залпового вогню «Град». Статус міста Світлодарськ отримав лише 1992 року, тому тут звичайна справа — багатоповерхівки, що роблять його більш сучасним та компактним. За словами мешканців, ця компактність не вберегла жоден будинок від обстрілів та вибухових хвиль. З першого погляду й не скажеш, що тут стріляли, однак коли придивитися, видно руйнування, сліди «Града» і побиті вікна висоток.

За даними міськдержадміністрації, нині у Світлодарську — майже 10 тисяч жителів. Чимало людей переїхали, тепер потроху повертаються. А ще тут багато охайних зелених насаджень і, незважаючи на «вогняне перемир'я», підтримується порядок. Західну частину міста омиває водосховище, є пляжі для відпочинку. Люди ходять на роботу, яку майже всьому місту забезпечує Вуглегірська ТЕС. Так, саме вона горіла у березні 2013 року. На сьогодні українською владою не лише відремонтовано, а й модернізовано шість із семи енергоблоків станції. Люди продовжують працювати, але нормально жити не дає війна.

— Хто стріляє і звідки, не ясно. Позиції обстрілюють, і до нас залітає. Отам — наш блокпост, а там — «ополченці». З їхнього пагорба у бінокль можна в місті газету читати, — розповідає обізнаний юнак Артем.

Насправді він добре знає, хто стріляє і кому це потрібно. Бо має освіту, телебачення, Інтернет і любить шукати правду. А що робити із тими, хто не володіє цими благами цивілізації, кого переконати важко, хто правду дізнається на ринку, а ще гірше — із російських ЗМІ.

— У нас за Росію — 50 на 50, — кажуть жіночки біля забитого банкомату Ощадбанку. Сюди вони прийшли дізнатися, коли ж пенсію дадуть. Побачили людей у формі та й зав'язалась розмова. — Багато хто думає, з Росією ліпше буде. Чого їм, дурням, не вистачало? Снарядів у квартири? — слізно запитує жінка.

Пенсіонерки поруч лише мовчки зітхають. Жодна фінансова установа у місті не працює. Як пенсію дадуть, то треба за нею їхати аж в Артемівськ. Чому аж? Бо дорога, колись державного значення, перетворилась на руїни. Проїхати цих 30 км тепер непросто, але життя змушує. Світлодарськ, як і решта населених пунктів, розташований безпосередньо на лінії розмежування, потрапив у список частково контрольованих місцевою владою. Відтак, жодного адресного фінансування не отримує, і дорога на Артемівськ — це дорога життя, яка пов'язує Світлодарськ з незахопленою Україною.

— Пачка масла уже по 30 гривень, хліб подорожчав, а за ліки взагалі мовчу, — каже пенсіонерка Тетяна Павлівна, — одна аптека на місто — ціни зашкалюють.

До міської ради повільно підтягується «бойова» пожежна машина. Бронежилети на дверях і отвори від куль та осколків говорять самі за себе. Це місцевий пожежний загін під керівництвом підполковника Володимира Цибулька, військовослужбовці якого перевелись із захопленого Дебальцевого. Вони вже зробили для міста багато добрих справ — із натхненням та усмішкою на обличчі. Нині пожежники — у ролі розвантажувального підрозділу. Річ у тім, що в Світлодарськ надійшло шість тонн гуманітарної допомоги із харчами. Її доправили офіцери групи координації цивільно-військового співробітництва штабу АТО. Це уряд Німеччини допомагає: виділяють кошти, а обласна влада закуповує крупи, олію, консерви та інше продовольство для проблемних населених пунктів регіону.

Міський голова Світлодарська Анатолій Брехунець запевнив, що гуманітарку розподілять справедливо серед мешканців міста, які постраждали внаслідок обстрілів і найбільше її потребують.

Міський голова Світлодарська А. Брехунець особисто зустрів військових з гуманітаркою.

До слова, там, де роздають гуманітарну допомогу, завжди виникає соціальне невдоволення. Довіра до влади неоднозначна, але й проконтролювати цей процес, зрештою, нікому. Усе — на совісті місцевих чиновників. Втім, інформація про те, що її отримують нужденні, таки надійшла.

— Про проблеми міста знають усі, — каже міський голова, — продукти завозять дуже слабо: то пропускають, то не пропускають, дорога знищена, усюди блокпости, ціни на порядок вищі, ніж в Артемівську. Лише з комунальними службами у нас все гаразд. Завдяки місцевій ТЕС тут завжди є тепла вода, централізоване опалення тощо, — слова Анатолія Брехунця знову перериває грім гармат. — Ну, це ще тихо, — каже градоначальник, — а буває така канонада, що шибки тріщать.

Люди звикли. Поруч з міською радою, біля вічно живого Ілліча, гуляє мама з візочком, повз проходять троє діток, які прямують на плавання у басейн. Дорогою сперечаються: з якого напрямку щойно гриміло... Отак і живуть: від старого до малого.

Дідусь, про якого ми згадували спочатку, живий-здоровий і не лише фізично. Півгодини розмови з українським офіцером не минули даремно. Спочатку озлоблений дід навіть не хотів протягувати руку для вітання з військовим, у котрого жовто-синій прапорець на плечі. Однак підвищений тон змінився на діалог: запитання, відповідь, факти, аналітика... Казати про те, що розмовляти з вороже налаштованими людьми немає сенсу, бо навіть родичі відвертаються один від одного, — неправильно. Краще говорити, ніж стріляти!

З дідусем ми вели мову про глобальну політику, про війну і гроші, про брехливу владу, про те, хто обстрілює мирних мешканців і кому це на руку. Детально, по полицях. Сказати напевне, що старий за тридцять хвилин змінив свою думку, не можна, але руку потиснув... Сам простягнув, ставлячи цілком слушне запитання, на яке одразу й відповісти важко: «Ну ладно, допустим, не ваши мины-снаряды у нас в городе, — каже він. — Так почему же вы не приходите сюда, к людям, не доказываете, что это не вы? А за все время никого не видел...».

І він таки має рацію! Навряд чи інформації з офіційних джерел достатньо для мешканців Світлодарська, тим паче левова частка з них — симпатики російського ТБ.

А може, варто зібрати людей на площі (місто невелике, людей прийде багато), продемонструвати докази, результати балістичних експертиз, розповіді очевидців, роздрукувати листівки. Зрештою, усе це можна закріпити роздачею гуманітарки чи невеликим концертом.

Цікаво, скільки б тоді людей із тих 50 на 50 повернеться у бік України чи хоча б замисляться: для чого їм цей «русский мир»?

За розум та свідомість людей, які все життя труїлися російською брехнею, треба боротися. Необхідно їхати і переконувати, розкладати по полицях.

Бо краще говорити, ніж стріляти...

Юрій ІГНАТ (із зони АТО).
Фото автора.

ПОДРОБИЦІ

Допоможе кожен

Народний депутат Ольга Богомолець розповіла в Житомирі про благодійну платформу «Люди допомагають людям». Це перший у нашій країні проект прямої адресної допомоги родинам загиблих в АТО і зниклих безвісти. Все просто і прозоро. На порталі lpl. com. ua розміщено розповіді з відеосюжетами про сім'ї, які втратили годувальників. Кожен, хто має змогу і бажання, з будь-якого куточка світу може перерахувати кошти безпосередньо на картковий рахунок тим, хто цього потребує. Сама платформа не є благодійним фондом чи організацією. Вона, як наголосила Ольга Богомолець, дає змогу працювати без посередників і технічних перепон. Партнером проекту є «Райффайзен банк Аваль», у якому відкривають рахунки сім'ям, які потребують допомоги. Вони є пільговими — банк не бере комісійних при перерахуванні та знятті грошей у банкоматі, а також забезпечує конвертацію коштів у разі допомоги в іноземній валюті. Заступник голови облдержадміністрації Ярослав Лагута зазначив, що обласна влада всіляко підтримує цю ініціативу і сподівається, що проект допоможе зробити процедуру благодійності в області більш прозорою та швидкою.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.
Житомир.

Патріотів готують до захисту

У Чорноморському Комінтернівського району Одеської області з серпня минулого року діє військовий табір «Патріот». Тут навчають новачків тримати зброю й азів бойового злагодження. Інструктори табору проходили бойову практику в зоні проведення АТО. Цього року планують зробити акцент на групову підготовку: взаємодію в малих групах, двійках, мінно-саперній діяльності, рукопашному бою.

Особливу увагу буде приділено навчанню інженерних робіт, адже в умовах артилерійської війни дуже важливо вміти робити укриття від снарядів і осколків, такі як бліндажі й окопи.

Вивчатимуть також тактичну медицину. З'являться цьогорічі спеціалізовані курси з поведінки в полоні (що особливо актуально для волонтерів), поведінки на бронетехніці.

Під час підготовки використовують знання і стандарти Ізраїлю та країн НАТО.

Кирило ВОРОНКОВ.
Одеська область.

Багатий до багатого. А бідний — до кого?

Як об’єднати сільські громади з вигодою для кожної і зиском для всіх

САМОВРЯДУВАННЯ

Ідея об’єднатися разом, аби стати сильнішим, виглядає привабливо. У багатьох селах уже активно обговорюють процеси децентралізації і створення нових територіальних об’єднань. Та сприймаються вони не скрізь однаково оптимістично. Одні поспішають, завзято запрошуючи сусідів позбутись своїх сільрад і створити нові органи влади. Інші, навпаки, недовірливо приглядаються до таких пропозицій і намагаються будь-що зберегти свою структуру. Думки і погляди дуже різні. Але в тому, що розпочаті процеси мають дійти логічного завершення, мало хто сумнівається. Та яким шляхом іти?

Активності Василя Лежанського, сільського голови із Лісових Гринівців, що у Хмельницькому районі, міг би позаздрити будь-хто. Одним із перших не тільки в районі, а й в області він почав активно агітувати за об’єднання одразу семи сільрад, до складу яких входить майже десяток сіл. Уже підрахували: разом набереться близько 11 тисяч мешканців.

— Серед сільрад є багаті і бідніші, проте ми не обираємо нікого саме за цим принципом, — пояснює Василь Васильович. — Попередньо рахуємо свої кошти і визначаємося, з ким можемо поділитися, куди найперше направляти бюджетні надходження.

Приміром, серед тих, з ким хочуть об’єднатись, і село Берегелі, де сьогодні мешкає всього 84 особи. Зрозуміло, що про соціальну інфраструктуру цього села, його фінансові можливості навіть нічого й говорити. Тож нове об’єднання готове інвестувати свої прибутки найперше у такі населені пункти. Дехто із колег — сільських голів — доволі скептично поставився до таких планів. Мовляв, уже переживали ті часи, коли об’єднували села в один колгосп. Зазвичай це призводило до того, що центральна садиба від цього вигравала, розвивалась успішно, а от до тих, хто залишався на околиці, руки так і не доходили.

У сіл, розташованих навколо обласного центру, є одна вагома перевага — земля. Не біда, що невеликі села сьогодні виглядають бідними і немічними родичами. Дуже скоро вони можуть стати володарями неабиякої спадщини — територій, куди рано чи пізно розростатиметься місто. Тож далекоглядний сільський керманич не хоче втратити таке потенційне багатство.

Чи вдасться стерти межі між містом і селом

Утім і міста готові поділитися своїми бюджетами, щоб не втратити свої перспективи. Особливо, коли йдеться про прилеглі населені пункти. Міський голова Старокостянтинова Микола Мельничук не приховує: місту потрібні і нові території, і робочі руки:

— Нині у нас розпочато будівництво нового виробництва на 1,2 тисячі робочих місць. Не таємниця, що значний трудовий потенціал можна відшукати в селах. До того ж ці люди вже забезпечені своїм житлом, тож зменшується певне навантаження на місто. Однак паралельно треба розв’язувати нові проблеми — доставити людей до роботи. Але, щоб привести до ладу транспортне сполучення, потрібно відремонтувати чи побудувати дороги. А для цього — заробити гроші...

Цей ланцюг може видатися просто безконечним. І все ж із чогось треба починати. Вже тепер на місцях потроху починають розуміти, що не можна розраховувати лише на гроші держбюджету, потрібно вчитися заробляти самим. І це не порожні слова. Розуміють це і в інших райцентрах.

— Варто було у селі Зайчики збудувати дорогу, як ситуація там змінилася кардинально, — розповідає Волочиський міський голова Костянтин Черниченко. — Раніше до райцентру людям доводилось добиратися годину, а тепер — не більше двадцяти хвилин. У результаті зріс попит на будинки вздовж усього шляху, люди почали заселятись у колись порожні помешкання, вартість житла почала зростати, і все це тільки на користь селу, бо воно отримало нову перспективу розвитку. Але далеко не скрізь готові так само рішуче стирати межі між містом і селом.

ДУМКА ФАХІВЦЯ

Віталій Олуйко, представник України в Конгресі місцевих і регіональних влад Ради Європи **(на знімку в центрі)**:

— На 28 сесії Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи українське питання з проведення реформи місцевого самоврядування було на чільному місці. Під час засідання Моніторингового комітету у своєму виступі я повідомив, що в української делегації є впевненість, що до кінця року Україна проведе децентралізацію влади та виконає взяті на себе вимоги Європейської хартії про місцеве врядування. Буде проведено конституційну реформу, прийнятий пакет законодавчих актів, відкриті урядові офіси реформ в областях і т. д. Але складніше буде на практиці. Свого часу Польща отримала від Євросоюзу 25 мільярдів євро технічної допомоги на таку реформу. У нас такого ресурсу немає. Окрім того, в Україні йде війна. Але в нас іншого шляху немає.

Реформа не позбавить країну від усіх бід. Не потрібно її ідеалізувати. Але світовий досвід вчить — якщо все провести системно та програмно, жити стане краще.

Глуха глибинка нікому не потрібна

Про який розвиток села говорити, коли з початку року сільський голова, бухгалтер і секретар не отримували зарплати? — І це не єдиний приклад у нашому районі, — розповів голова районної ради Михайло Борисюк. — Звичайно, у районі є такі сільради, котрі за рік збирають до бюджету по триста-чотириста тисяч гривень. І це переважно завдяки тому, що на їхніх територіях працюють великі аграрні компанії чи підприємства. Але ж є й такі сільради, де ситуація склалася так, що навіть зарплати для тамтешніх керманичів вистачить на три-чотири місяці. А далі, як мовиться, розходьтеся, хлопці, бо платити нічим.

У відповідь на цю розповідь довелось почути і таке: у таких сільрадах і керівниках немає сенсу. Для чого витрачати бюджетні кошти на їх утримання? Надто дорого для держави обходиться пресловута довідка, заради котрої працює весь цей інститут. І з цим тех важко не погодитись. Але справа не тільки у зарплаті сільського голови, а в тому, як залишити село без будь-якого представника влади? Бо більше в ньому вже нічого немає. І важко уявити, що такий бідний родич знадобиться кому-небудь у нових територіальних об’єднаннях. Адже всі вони гуртуються заради того, щоб стати багатшими і успішнішими. А подібні злидарі — це ті гирі, які весь час тягнутимуть на фінансове дно.

У цій ситуації немає простих і однозначних рішень. Хтось уже бачить непогані фінансові і соціальні перспективи від впровадження реформи. А з кимось, очевидно, доведеться попрощатися назавжди. І цей факт теж доведеться прийняти.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

Фото надане Віталієм Олуйком.

Якщо зволікати, можна чимало втратити

Під час реалізації закону про добровільне об’єднання територіальних громад на Луганщині можуть створити до 25 територіальних громад.

Сьогодні в області розпочато перший етап проведення реформи: громади розглядають варіанти об’єднання, складають перспективні плани, обирають територіальні центри. Але така робота проводиться не повсюдно. Для багатьох поки що не зрозуміла суть змін, тому співробітники офісу реформ, створеного в області, почали свою діяльність саме із установлення комунікацій із громадами й роз’яснювальної роботи. «Найголовніше сьогодні — вибрати територіальну громаду, яка, у свою чергу, здатна об’єднати навколо себе дрібні населені пункти, що мають можливість надавати якісні адміністративні послуги і розпоряджатися повноваженнями. І тими, якими наділені сьогодні, і тими, які будуть у них потім», — пояснює перший заступник голови Луганської обласної військово-цивільної адміністрації Михайло Пухтаєвич. — Громада на місцях повинна сама визначити ставку та характер оподатковування, а також відповідати за використання місцевих бюджетів».

Але якщо із реформою на території, підконтрольній українській владі, здебільшого все зрозуміло (є стратегія, важелі впливу), то можливість її проведення в окупованій частині регіону поки що під дуже великим сумнівом. Умова жорстка: якщо на території, непідконтрольній Україні, адміністративно-територіальну реформу провести вдасться, то тоді там можна проводити і вибори в місцеві ради, намічені на жовтень 2015 року. Без цього волевиявлення неможливе. «Поки ми не будемо стовідсотково контролювати область, ми не зможемо провести вибори в обласну раду», — констатує Михайло Пухтаєвич. До речі, без обласної ради Луганщина живе вже цілий рік, і така ситуація, схоже, має тенденцію зберігатися в майбутньому.

Часу на проведення реформи дуже мало. Керівники територіальних громад кажуть, що строки визначені нереальні, але у відповідь чують одне: «Треба вкластися». Якщо зволікати, можна багато втратити.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.

А ТИМ ЧАСОМ

У захопленому бойовиками «ЛНР» Свердловську місцеві комуністи вже зайнялися підготовкою піар-компанії для виборів у місцеві ради. Як повідомляють жителі, ватажок місцевих бойовиків і колишній член Компартії Олександр Гайдей має намір просувати в керівники міста свого соратника по партії. Саме населення більше тяжіє до колишнього міського голови Олександра Шмальца. Готуються до жовтневих виборів і керівники «ЛНР», використовуючи різного роду спекуляції й ультиматуми. Як відомо, представники самопроголошених «ЛНР» і «ДНР» направили учасникам тристоронньої контактної групи свої пропозиції з проведення виборів на Донбасі. Їхні основні вимоги — повний контроль бойовиків над організацією, агітацією та підрахунком голосів, скасування поправок у закон про особливий статус Донбасу, припинення АТО і повне зняття економічної блокади.

Уже намітили розподіл територій

Проект перспективного плану формування територій громад представлено на Рівненщині. Сформували його на підставі пропозицій із районів. Підготовлено також графічну частину плану.

Володимирецький та Дубенський райони, очікується, включатимуть по дев’ять спроможних територіальних громад, Дубровицький та Здолбунівський — по шість. По п’ять громад запропонували сформувати Костопільському, Млинівському, Рівненському, Сарненському та Радивилівському районам. Березнівський, Зарічненський та Острозький хочуть включити чотири об’єднання, Гощанський — три, а Демидівський, Рокитнівський та Корецький — по два. Загалом із 361 сільської, селищної та міської ради планують створити 76 громад.

Цей варіант попередній — для ознайомлення та обговорення. До 20 травня його доопрацьовуватимуть. Нині чекають пропозицій про об’єднання сіл навколо міст обласного значення (Рівне, Дубно та Острог). Тим часом Кузнецовськ ще з двома сільрадами сформують одну громаду.

«Проект перспективного плану формування територій громад Рівненської області погоджено на засіданні регіональної робочої групи та офісу реформ. Документ уже надіслано на розгляд та схвалення обласним депутатам», — зазначив перший заступник голови Рівненської ОДА Юрій Приварський.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Самі наповнюватимуть бюджети і самі використовуватимуть

На Миколаївщині триває укрупнення територіальних громад. Їхні представники обговорили хід реформ на засіданні робочої групи. Як повідомили нашому кореспонденту в прес-службі Миколаївської ОДА, реформи дадуть змогу на місцях створити самодостатні громади з усіма необхідними правами та повноваженнями для розвитку своєї території.

— Громада сама наповнюватиме свої бюджети і їх використовуватиме. Жителям легше визначати пріоритети, ставити завдання і контролювати їх виконання, — заявив голова облдержадміністрації Вадим Мєріков.

У Жовтневому районі області, наприклад, передбачається створити чотири об’єднані територіальні громади, в Березнегуватському — п’ять, а у Веселинівському — шість. Про те, як іде процес укрупнення, розповіли голови райдержадміністрацій. Усі керівники відзначили, що є нерозуміння з боку сільських голів, які переважно переживають за свої робочі місця та зарплати і не думають про переваги об’єднання.

Ірина НЕЖИГАЙ.
Миколаївська область.

Варто було у селі Зайчики збудувати дорогу, як ситуація там змінилася кардинально

Космічне мислення на тлі економічних негараздів,

або Таємниці виживання вітчизняних планетаріїв

Ніде правди діти: більшість пересічних українців сприймають планетарії як розважальний додаток до шкільної програми — таку собі дитячу забавку. Натомість у світі ця «забавка» є поштовхом до формування у молоді справжнього космічного мислення та пізнання себе як частинки великої планети Земля. А часто і першим кроком на шляху у велику науку. Про це керівники та лектори планетаріїв із різних куточків України говорили «Голосу України» у ході зустрічі з нагоди 55-річчя Херсонського планетарію під час колективного інтерв'ю для «Голосу України».

Популяризація знань та «додаток» до підручників

Директор Харківського планетарію, секретар Союзу планетаріїв України Галина Жєлєзняк.

— Галино Василівно, як почуваються українські планетарії в умовах кризи?

— По-різному. Донецький планетарій, приміром, був одним із кращих в Україні. Та з відомих причин був закритий ще з літа минулого року. Зараз його робота також практично паралізована, і це наш гострий біль. Утім, успішно працюють планетарії Києва, Харкова, Дніпропетровська, Вінниці, Херсона. Через руйнування старої будівлі закритий стаціонарний планетарій в Одесі, натомість створили планетарій-павільйон у Миколаєві. Лише торік ці заклади відвідало понад двісті тисяч гостей, що переконливо доводить: інтерес до них не згас і ніколи не згасне.

— Хто зараз є господарем у планетаріях?

— Частина з них залишилася у віданні громадської організації — товариства «Знання». Інші стали комунальною власністю. З'явилися й приватні мобільні планетарії, зручні для маленьких залів. Приватизаційні конфлікти нашу систему в основному обійшли, хоча інвестори їй також не завадили б.

— Як стосовно державної підтримки?

— Обходимося без неї. Але прошу зрозуміти правильно: головне завдання планетаріїв полягає не тільки і популяризації знань про астрономію та космос як додатку до шкільних підручників. Вони формують у дітей те саме космічне мислення, яке дозволяє відчути себе частинкою великого світу, зробити перший крок у науку. Нам є про що розповідати молоді. Адже Україна входить у десятку світових лідерів у сфері космонавтики, дослідження об'єктів дальнього космосу, астероїдної небезпеки, перемінних зірок — так званих маяків Всесвіту. У нас працюють відомі астрономічні лабораторії, а тільки з Харковом пов'язане життя 22 космонавтів — вони тут або народилися, або проходили підготовку.

Аби юні патріоти заслужено пишалися Батьківщиною, їм треба про це дохідливо розповідати. Та для цього необхідні нові відеопрограми і нові підходи. А розробляти їх, по суті, нікому — планетарії зосереджені на виживанні у надскладних умовах нової економічної реальності. Тому була б дуже доречною допомога держави в організації невеликого дослідницького центру з колективом у декілька науковців під егідою якогось з інститутів Національної академії наук України, що міг би над цим працювати.

Такий підхід, до речі, прийнятний у всіх розвинутих країнах світу, де існує близько п'яти тисяч планетаріїв. Звичайно, на їх базі діє і якась розважальна інфраструктура з ухилом у комерцію. Але водночас там працюють і серйозні фахівці з астрономії та географії, психологи, режисери, сценаристи та навіть професійні артисти. За кордоном влада всіляко стимулює розвиток планетаріїв, створення під їх дахом музеїв, дослідницьких центрів. Чому б і Україні не надихнутися цим прикладом?

Херсонський планетарій святкує 55-річчя.

Директори Вінницького, Херсонського, Харківського, Дніпропетровського планетаріїв (зліва направо).

Нова програма коштує 15—20 тисяч доларів

Старший лектор Вінницького планетарію Марія Левченко:

— Наш планетарій — мабуть, єдина в світі така установа, що підпорядкована міському комунальному підприємству «Зеленбуд», яке опікується газонами та парками. Просто будівля планетарію розташована у Центральному парку Вінниці, а цей комплекс обслуговує саме «Зеленбуд». Від такого альянсу маємо певні вигоди: після знесення сухих дерев у парку отримуємо безплатні дрова для нашого твердопаливного котла. Вінницький планетарій два роки не працював — тривав капітальний ремонт його будівлі. Завдяки тодішньому голові Вінницької міськради, а нині очільнику Верховної Ради України Володимиру Гройсману на ці роботи з міського бюджету дали два мільйони гривень, і з листопада минулого року ми знову відкрилися — оновлені.

Директор Дніпропетровського планетарію Сергій Линтовський:

— У радянські часи аудиторію Дніпропетровського планетарію на три чверті наповнювали відвідувачі з сусідніх міст та регіонів. Але нині все навпаки: такі поїздки для груп школярів чи студентів стали надто дорогі. — Скажімо, виїзд автобусом з Кривого Рогу до Дніпропетровська і назад коштує 350 гривень. Такі витрати мало кому по кишені. На додачу, дитячі подорожі зараз — це ще і вагомий пакет документів, страховки, супровід ДАІ. Визначилися, що треба завойовувати дніпропетровську публіку, але містяни вибагливі: за свої гроші хочуть і комфорту, і цікавих програм. А минулої зими Митна академія, від якої ми отримуємо тепло, задля економії відправила студентів на двомісячні канікули, нагріваючи батареї лише на вісім-десять градусів Цельсію. От і весь комфорт. Щоправда, зараз у міському бюджеті передбачили 950 тисяч гривень на облаштування автономної котельні для планетарію. Тож тепло для гостей взимку ми забезпечимо, а з новими відеопрограмами важко. Програма на п'ятнадцять-двадцять хвилин коштує п'ятнадцять-двадцять тисяч доларів, а де їх узяти?

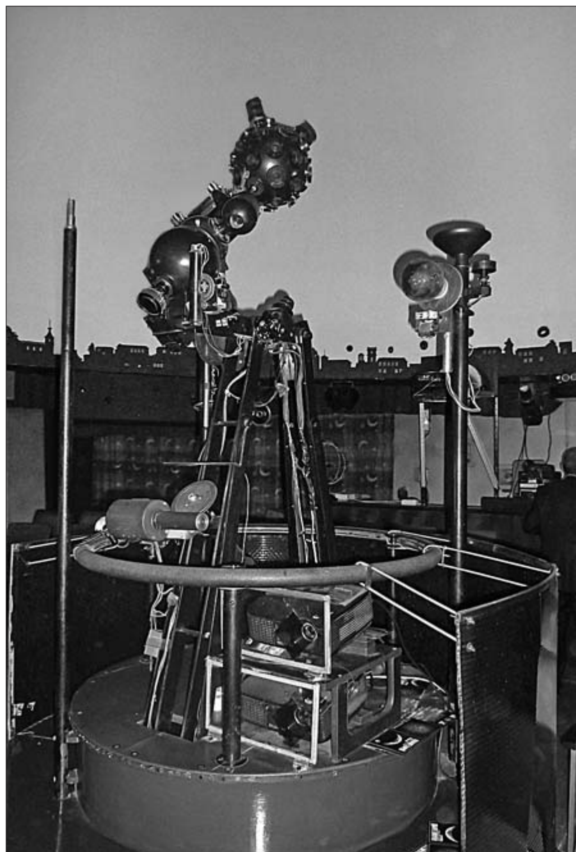
Директор Миколаївського планетарію Олена Шевченко:

— Миколаївський планетарій відкрився тільки в грудні минулого року. Маємо обладнання для повнокупольної трансляції зображення через сферичне дзеркало, а програму для трансляції встиг надати Донецький планетарій. За цей час наш заклад вже відвідало близько чотирьох тисяч глядачів — дорослих та дітей. Причому не тільки миколаївців — навіть туристи з Одещини приїжджають.

Директор Херсонського планетарію Ольга Храмцова:

— Херсонський планетарій нині є колективним підприємством. Відвідувачів вистачає, але всі доходи від продажу квитків та нових шоу «з'їдають» витрати на обслуговування старої будівлі та комунальні послуги. Єдине, на що спромоглися — це придбати повнокупольне обладнання для цифрової проекції, завдяки чому картини космосу заграли для дітлахів новими яскравими барвами. Для подальшого розвитку планетарію будь-яка допомога від міста чи області нам не завадила б, та про неї досі залишається тільки мріяти.

Записав Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Фото автора.

Проектори для трансляції зображення зоряного неба нині річ недешева.

ВІЛЬНИЙ МІКРОФОН

Дитинство, обпалене війною

Я не знав війни, як знали її мої однолітки, які опинилися на окупованій фашистами території. Жили далеко від фронту, але відгомін війни докотився і до нас. Село наше — за кілька десятків кілометрів від великої залізничної станції. І як тільки потяг віз нафтопродукти, тут як тут з'являвся німецький бомбардувальник і бомбив станцію. Немов нагадування, що триває війна, одного разу скинув бомбу на село. Вона впала біля ґанку хати моєї бабусі. Приміщення наче і не було, вціліли лише ворота із хвірткою, загорілися сусідні хати, криті соломою. Хоч як боролися з вогнем, а чотири родини залишилися без даху над головою. Влітку 1942 року через наше село вдень і вночі йшла піхота. Солдати в черевиках з обмотками, техніки ніякої. Іноді зупинялися в нас перепочити. Одного дня я пішов у сад за річку. Там стояла солдатська кухня, і кухар запропонував мені пшоняної каші. Ох, яка це була смакота!

У той час харчувалися всім, що тільки можна було жувати. Навесні, як тільки починали з'являтися дикі тюльпани, ми викопували та поїдали цибулини. Якось їв м'ясо коня, що здох. М'ясо було темного кольору, а за смаком нагадувало господарське мило. Ховрашки були значно смачніші і теж ішли в їжу. Ілі ще сережки, що ростуть на тополях і кашку верби. У селі росла стара верба, і коли на ній з'являлися молоді листочки з кашкою, ми, мов сарана, накидалися на дерево та поїдали її.

Кілька років тому я побував у рідних місцях. Не міг не відвідати нашу вербу-годувальницю. Від неї залишився порохнявий пень. Поклав на нього руку та подумки перенісся в далеке минуле. Багатьох із нас уже немає в живих, а ті, хто залишився, зістарилися. Але, дитинство, обпалене війною, ніколи не зітреться з моєї пам'яті і з пам'яті моїх однолітків.

Семен СТАЛЬЦОВ.

Шепетівка
Хмельницької області.

Охрімова свита

Не розумію — невже в Україні перевелися політики, економісти, та й просто розумні люди, які збагнули б: усе робиться не так! Немає розумних програм, немає планів стабілізації економіки. Підвищити тарифи, зменшити зарплати, відібрати 15% пенсій у працюючих пенсіонерів для того, щоб повернути менше як субсидії. Якась охрімова свита виходить. Чого ви добиваєтеся? Адже за нинішніх цін із нашими зарплатами та пенсіями вижити неможливо.

Ще одне. Влада вирішила змінити назви населених пунктів: міст, селищ і вулиць у них. У що станеть народу ці зміни? Звідки брати гроші? Знову із простих людей? Важко навіть уявити, які суми знадобляться для заміни табличок, внесення записів у документи: паспорти, будинкові книги. Знову черги в паспортних столах, БТІ, інших установах. Невже це так необхідно, особливо зараз, коли кожна копійка на рахунку? Чи замислювався хтонебудь над цим?

В. СЬОМІН.

Суми.

От злодійня!

Про те, що росіяни відомі на весь світ брехуни, я знав давно. Добре знав і те, що вони, м'яко кажучи, трохи злодійкуваті люди. А зараз переконався, що Росія — це держава-злодій.

Коли ще до 1917 року Росія була найбільшою в світі імперією, у неї був гімн. І починався цей гімн словами «Боже, царя храни». По своїй наївності я гадав, що у росіян, які всю свою історію щось в когось відбирали та привласнювали, хоч державний гімн в самій Росії створений. Тобто власний, не крадений.

Який я був наївний! Зовсім недавно я дізнався, що гімн «Боже, царя храни» з'явився у стародавньому Ізраїлі і співав його тодішній єврейський народ для царів епохи біблійного Давида та його нащадків.

І тут Росія чуже привласнила. От злодійня всесвітня!

Ярослав БОРСУК.

Підгайці,
Тернопільської області.

З Харковом пов'язане життя 22 космонавтів — вони тут або народилися, або проходили підготовку

ГОЛОС УКРАЇНИ № 90 (6094)
СУБОТА, 23 ТРАВНЯ 2015

Очаківські спецпризначенці 73–го спеціалізованого морського центру отримали від волонтерів «Чайку» — відремонтований БТР із захисними екранами. У вільний час співробітники Миколаївського морського торговельного порту зварювали екрани, а очаківські портовики довели «Чайку», що найближчими днями вирушить у зону АТО, до ладу, *інформує наш кореспондент Ірина Нежигай*

У культурно–археологічному центрі «Пересопниця», що на Рівненщині, відбулося обласне свято української писемності і першокниги «Пересопницьке Євангеліє», приурочене до 154–ї річниці перепоховання Кобзаря та Дня слов'янської писемності та культури, *повідомляє наш власкор Олександра Юркова*

Купальний сезон у столиці — з пляжним патрулем та безплатним Інтернетом

У столиці готуються до старту купального сезону. Цього року, як і минулого, у місті планують відкрити 11 пляжів та 14 зон відпочинку біля води. Уже очищено пісок, встановлено буйки. Найближчим часом буде повністю укомплектовано медпункти. Офіційно дозволять купатися майже за тиждень, щойно буде отримано усі необхідні висновки санітарно-епідеміологічної служби про стан води.

— На кожному столичному пляжі буде встановлено спеціальні вишки, на яких перебуватимуть рятувальники. Також підключено програму «Пляжний патруль» — на громадських засадах волонтери братимуть участь у патрулюванні пляжів. Сподіваємося, цьогоріч на київських пляжах не виникатимуть надзвичайні ситуації, — заявив київський міський голова Віталій Кличко.

Головне завдання, яке очільник столиці поставив перед КП «Плесо», — зробити пляжі безпечними та комфортними для киян. Акцент — на чистоті: достатня кількість сміттєвих баків, щоденне вивезення відходів тощо. Центральні пляжі міста цього сезону в рамках експерименту прибиратиме сучасна клінінгова компанія. «Хочемо подивитися, наскільки це буде ефективно. Можливо, у майбутньому ми перейдемо на повноцінний аутсорсинг», — сказав гендиректор КП «Плесо» Денис Пікалов.

Ще одна обіцянка новація — встановлення на пляжах душових кабінок. Минулого літа, за словами Д. Пікалова, була лише одна кабінка. Цього року планують облаштувати понад два десятки. «Окрім того, з 1-го числа у тестовому режимі запускається безплатний Wi-Fi на пляжах «Центральний», «Дитячий» та «Венеція»», — пообіцяв Денис Пікалов.

До слова, на облаштування пляжів передбачено 8 мільйонів гривень фінансування. Ще 7 мільйонів — на рятувальну службу.

Самі рятувальники не приховують: купальний сезон для них — період підвищеного навантаження. Залучення волонтерів до патрулювання, встановлення вишок та інші заходи можна тільки вітати. Утім, безпека на воді, передусім, залежить від самих відпочивальників. «Потрібно завжди пам'ятати: вода — це агресивне середовище для людини, вона завжди приховує в собі небезпеку. Люди мають це усвідомити. Адже основна причина трагедій — неуважність», — нагадав Тарас Подольський, заступник начальника рятувальної станції №3 рятувально-водолазної служби Києва.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Міські пляжі Запоріжжя готують до купального сезону.

ДО РЕЧІ

Рятувальникам додалося роботи

У Запоріжжі купальний сезон зазвичай розпочинається хронікою пригод на воді. Однак цього року, схоже, річ не в купанні. Протягом двох діб рятувальники підняли з водойм на території міста три тіла. Жінка, особу якої встановлюють, загинула у Дніпрі, коли ще була прохолодна погода й люди ходили у курточках. Щодо двох чоловіків, то їхні тіла знайдено в річках Мокра та Суха Московка, які, м'яко кажучи, не призначені для купання. Бо перша — переважно рівчак з неприємним запахом, а другу в місті взагалі називають «червоною» річкою. Адже на ній збудовано ставок-шламонакопичувач запорізького проммайданчика, і тому колір води тут — цегельно-рудий... Нині триває слідство, і не виключено, що згадані пригоди на воді мають кримінальний характер.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

Фото Дмитра СМОЛЬЄНКА (Укрінформ).

Зарплатні борги зростають

Загальна сума заборгованості із заробітної плати на підприємствах, організаціях та установах Чернігівщини на початок травня становила 20,8 мільйона гривень. Про це повідомила на нараді заступник директора департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації Катерина Тимошенко. Вона зазначила, що в області налічується 51 підприємство, що не виплачує заробітну плату. При цьому більшість є економічно активними. Сума їхнього боргу працівникам становить 11,5 мільйона гривень. Найбільшими боржниками серед підприємств, що працюють, є ПАТ «Чернігівський завод радіоприладів «ЧеЗаРа», ДП «Чернігівнафтогеологія», ПрАТ «Завод «Ніжинсільмаш», ПАТ «Хімтекстильмаш». Позитивним моментом залишається відсутність заборгованості із заробітної плати серед сільськогосподарських підприємств області.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Проїзд дорожчає одразу на третину

Якщо раніше за поїздку в тролейбусах, автобусах, маршрутках пасажирам у Полтаві треба було викласти відповідно 3 або 1,5 гривні, то тепер, після оприлюднення рішення міськвиконкому в газеті міськради, їм доведеться заплатити 4 і 2 гривні. Проти запровадження таких «здирницьких» тарифів, особливо автобусних, протестували місцеві активісти деяких політичних партій і громадських організацій.

Вони навіть прийшли до зали, де відбувалося згадане «доленосне» засідання виконкому міськради. І намагалися відмовити керівників міста від такого непопулярного кроку. Надто за умов, коли останнім часом істотно подорожчало фактично все...

Однак такі ж аргументи, починаючи з нагадування про «космічні» ціни на пальне та запчастини, наводили й представники перевізників. Останні вимагали від влади підвищення тарифів. Не минулося без влаштованої опонентами штовханини...

Водночас міський голова Олександр Мамай і його найближчі соратники запевняли, що підвищену вартість проїзду погодили в Антимонопольному комітеті. А значить, взято її не «зі стелі», а продиктовано прагненням не допустити паралічу пасажирського транспорту в обласному центрі. За таких обставин ухвалене рішення присутні в залі зустріли вигуками «Ганьба!» та «Дякуємо!».

Василь НЕЇЖМАК.

Полтава.

Пожежники змагаються за звання найкращого

В Одесі стартували XXVIII Міжнародні змагання з пожежно-прикладного спорту пам'яті пожежників — героїв Чорнобиля.

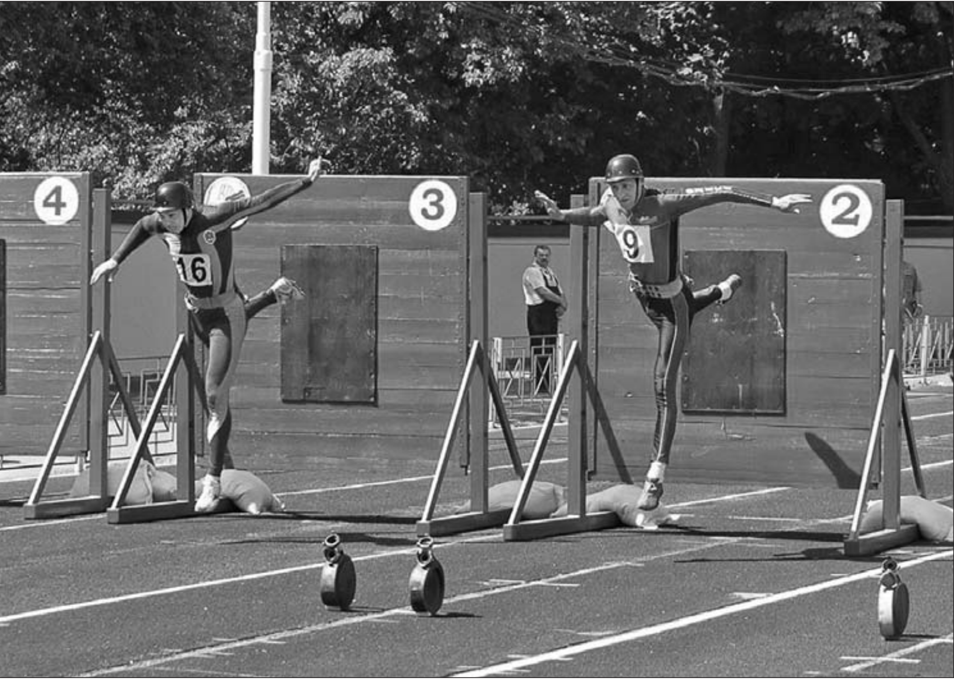
Цьогоріч приїхали команди з Польщі, Литви, Естонії та Молдови, а також 10 — з України. Перед урочистим відкриттям змагань хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих пожежників — учасників ліквідації катастрофи на Чорнобильській АЕС, після чого запалили в їхню честь вогонь змагань.

Загалом у змаганнях беруть участь 125 спортсменів. Під час турніру на стадіоні «Динамо» буде визначено кращих у подоланні 100-метрової смуги перешкод і пожежної естафети 4х100 метрів. Другий етап — підйом штурмовою драбиною, бойове розгортання пожежної техніки.

Кирило ВОРОНКОВ.

Одеська область.

Фото Олександра ГІМАНОВА.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Добре, що надворі вже спекотно

ПАТ «Волиньгаз» за дорученням НАК «Нафтогаз України» припинило газопостачання «Луцьктеплу». Підприємство, що забезпечує теплом і гарячою водою обласний центр, заборгувало «Нафтогазу» 57,1 мільйона гривень. Відновлять подачу газу тільки після повного погашення заборгованості. Аналогічна ситуація на сьогодні також у Володимирі-Волинському і Нововолинську. ПТМ «Володимир-Волинськтеплокомуненерго», яке заборгувало 8,7 мільйона гривень, було відключено минулого тижня. Без газу цими днями залишаться й котельні Нововолинська. Ліміти на споживання газу нині має тільки Ковель.

Максим СОЛОНЕНКО.

Волинська область.

Дільничний інспектор вимагав хабара

Правоохоронець одного з райвідділів міліції на Хмельниччині вилучив у громадянина технічний паспорт на автомобіль, не склавши про це відповідних документів. Після цього лейтенант міліції кілька місяців вимагав у порушника гроші за повернення документів, обіцяючи не оформляти матеріали про керування транспортом у стані алкогольного сп'яніння. Виконуючи вимогу дільничного, водій передав йому дві тисячі гривень, під час одержання яких міліціонера було затримано.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

ЦИФРА

1,1 млн. кв. м

доріг планують відремонтувати на Дніпропетровщині до жовтня. Це втричі більше, ніж торік. Ремонт розпочато на всій території області. 20% запланованого на загальну суму 32,5 мільйона гривень уже виконано.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Поновлюють втрачені паспорти

Міграційна служба Прикарпаття допомагає переселенцям отримати втрачені документи. Так, протягом минулого і з початку цього року управлінням Державної міграційної служби області видано 115 паспортів громадянина України і майже півтисячі закордонних паспортів внутрішньо переміщеним особам із АР Крим, Луганської та Донецької областей.

Загалом, як повідомили у прес-службі відомства, ДМС надала переселенцям майже 2600 різноманітних адміністративних послуг. Також співробітники служби щодня здійснюють реєстрацію фактичного перебування таких людей. Станом на середину травня на території Прикарпаття офіційно зареєструвалися понад 3300 внутрішньо переміщених осіб.

Галина БРУХАЛЬ.

Івано-Франківська область.

Повітряна куля. Стрибок удався

Національний реєстр рекордів України зареєстрував новий унікальний рекорд: «Стрибок із повітряної кулі й приземлення з парашутом наосліп (з використанням радіозв'язку)». Його виконав миколаївський спортсмен Олег Ричка.

Як повідомляється на сторінці реєстру в Facebook, парашутист із висоти 1620 метрів здійснив стрибок наосліп з кошика повітряної кулі.

Екіпаж складався з чотирьох осіб: пілота аеростата, двох повітряних операторів і, власне, виконавця рекорду.

Ірина НЕЖИГАЙ.

Миколаїв.

ДП «Львіввугілля» отримало 42 мільйони гривень за відвантажене на теплові електростанції вугілля (прес-служба ОДА)

ДО ДНЯ ВИШИВАНКИ

Хор чиновників пішов на рекорд

На сходах, що ведуть до будинку обласної влади у Тернополі, в обідню пору вишикувались приблизно 350 працівників облдержадміністрації та обласної ради.

Всі — у вишиванках: від найсучасніших до найдавніших з бабусиної скрині, в тому числі відомих далеко за межами України борщівських. У вишиванку вбрали і самий «білий дім». Явище надзвичайно колоритне, а коли ще хором заспівали «Два кольори» на слова Дмитра Павличка, було на що подивитися і почути...

За словами голови облдержадміністрації Степана Барни, ідея провести таку акцію виникла спонтанно. Готувалися до неї всього два дні, але працівники радо відгукнулися. Впевнені, що така кількість чиновників у вишиванках в одному місці — рекордна, ось тільки не встигли запросити представників Книги рекордів України, аби зафіксувати це явище.

У День вишиванки, який цього року збігся з Вознесінням Господнім, у Тернополі мало не всі, аж до немовлят у візочках, були у вишиванках.

Людмила НАКОНЕЧНА.
Тернопільська область.

Уквітчали тротуар

У Сумах до Дня вишиванки намалювали найдовший у світі орнамент, що буде зафіксовано у національній Книзі рекордів.

Довжина «рекордсмена», що з'явився на тротуарній плитці, сягає 473, 8 метра. Організаторами цього дійства стали громадські організації «Сокіл», «Студентська свобода», «Добро», об'єднання українок «Яворина» та ВО «Свобода». Робота над вишиванкою на центральній вулиці обласного центру — Соборній — тривала чотири дні. На це пішло понад 120 кілограмів фарби. Працювали над рекордом 10 активістів, яким допомагали сотні патріотично налаштованих сумчан.

Іван ЗАГУРСЬКИЙ.
Суми.

Творили для Кобзаря

У Каневі цьогорічне вшанування 154-ї річниці перепоховання Тараса Шевченка традиційно розпочалося з молитви у Свято-Успенському соборі, під стінами якого у травні 1861 року стояла домовина з прахом поета.

Тим часом у музеї Тараса Шевченка тривала всеукраїнська акція «Обніміться ж, брати мої, молю вас, благаю», метою якої є створення унікального вишитого рушника «Великому Тарасу». Як розповіла ініціатор проекту Тамара Степаненко, розпочали вишивати семиметровий рушник на батьківщині Кобзаря у селі Шевченкове-Керелівка восени 2013 року. З того часу домоткане полотно побувало у десятках міст і сіл України.

— На сьогодні, — сказала пані Тамара, — у вишиванні рушника взяло участь понад півтори тисячі українців.

Після Канева «Великий Тарас» помандрує у зону АТО. До свята Покрови всеукраїнську акцію планують завершити. Оригінал рушника урочисто передадуть одному з музеїв Тараса Шевченка, копії поповнять фонди найбільших музейних закладів України та зарубіжжя.

Ліна ЛЕБЕДЕНКО.
Черкаська область.

Тут буде місто–фортеця

Одеські будівельники зводять фортифікаційні споруди в секторі «М» у зоні проведення Антитерористичної операції на околицях Маріуполя.

Із середини квітня тут перебуває понад 300 працівників різних підрядних організацій міста.

«Згідно з договором Міністерство оборони делегувало Одеській ОДА функції замовника будівництва інженерних споруд і визначило нас розпорядником коштів з програми «Будівництво інженерних споруд із метою посилення обороноздатності держави». Виділена сума становить 22 мільйони 154 тисячі 535 гривень», — повідомив радник голови Одеської ОДА Михайло Кучук.

Підрядні організації на площі майже 40 га мають виконати роботи з облаштування оборонних інженерних споруд, викопати близько 4 кілометрів окопів, змонтувати 39 залізобетонних конструкцій і обшити їх деревиною.

Кирило ВОРОНКОВ.
Фото Одеської ОДА.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...об'єдналися заради армії

У столиці відбувся благодійний аукціон «Мир, створений руками».

На торги виставили лоти, вироблені з військових артефактів, зокрема годинник із гільз, скринька з ящика для артилерійських набоїв, військові фляги з декоративними розписами, підсвічник з гільз від гармати та багато іншого. Артефакти передали у творчі майстерні Житомира, Миргорода та Кам'янця-Подільського, а там майстри перетворили їх на предмети інтер'єру. Сума вирученої на аукціоні коштів — понад 120 тисяч гривень. За словами організаторів «БФ Об'єднання Українських патріотів «УкрОП», зібрані кошти передадуть для закупівлі оптичних приладів 30-й окремій механізованій бригаді та іншим підрозділам Збройних Сил України.

Лілія САВКО.

...у спортивному ліцеї випускнику відкрили меморіальну дошку

На фасаді приміщення спортивного залу греко-римської боротьби Костопільського обласного спортивного ліцею з'явилася меморіальна дошка колишньому випускнику навчального закладу, учаснику АТО Віталію Ставському. Разом з педагогами її відкрила мати полеглого в бою героя Ірина Ковтко.

Віталій Ставський народився у 1991 році у Костополі. Навчався у ліцеї-інтернаті на відділенні греко-римської боротьби. У 2007 році став чемпіоном України, виборов звання майстра спорту. З жовтня 2011 року проходив службу за контрактом у військовій частині Львова. Був молодшим сержантом 80-ї окремої аеромобільної бригади. 3 вересня 2014 року загинув під час атаки російських бойовиків у Луганську.

За словами директора ліцею Дарії Таргоній, місце для меморіальної дошки вибрали не випадково, адже Віталій Ставський упродовж багатьох років тренувався в цьому залі, розвивав силу духу, спритність та мужність.

Місцевий священик освятив меморіальну дошку, а ліцеїсти-спортсмени, педагоги та рідні загиблого хвилиною мовчання вшанували всіх героїв, які поклали своє життя за мирне майбутнє України.

Про це повідомила прес-секретар управління освіти і науки Рівненської ОДА Людмила ДЕРКАЧ.

Фото надано автором.

...односельця шанобливо назвали «Воїном світла»

У школі селища Каланчак на Херсонщині за сприяння патріотично налаштованих активістів встановили пам'ятну дошку земляку — 44-річному молодшому сержанту 79-ї аеромобільної бригади Олександру Березі. Олександр брав участь в обороні донецького аеропорту, командир БМП, і там загинув від отриманих поранень. На меморіальній дошці його шанобливо названо «Воїном світла».

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

З «республіки» втекла «міністр»

У «ЛНР» зникла «міністр освіти, науки та релігії» Леся Лаптєва. Разом з нею в невідомому напрямку вибув і її заступник.

Як з'ясувалося, чиновниця втекла, прихопивши «міністерські» печатку і штамп. «Генпрокуратура «ЛНР» встановила, що Лаптєва займалася приписками і крадіжками: збільшувала на папері кількість учнів і студентів, одержувала на «мертвих душ» гуманітарну допомогу з Росії, яку привласнювала. На території Луганського інституту внутрішніх справ виявили таємні склади з гуманітарною допомогою. До речі, нині на окупованій частині області готується значне скорочення спеціальностей у вузах через те, що більшість студентів і професорсько-викладацький склад виїхали на контрольовану Україною територію. Цього року в Луганську планують випустити 3800 бакалаврів і магістрів, у той час як раніше випускників щорічно було близько 10 тисяч.

Тим часом СБУ разом з Державною службою фінансового моніторингу виявили та заблокували банківські рахунки десяти представників керівництва НЗФ Донецької і Луганської областей. У дев'ятьох вітчизняних фінустановах на рахунках десяти представників НЗФ Донецької та Луганської областей правоохоронці виявили загалом понад 14 млн. грн.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.

Кіборга поховали через чотири місяці після загибелі

Старшину 81-ї десантно-штурмової бригади 34-річного Юрія Осаулка (позивний «Єсаул») провели в останню путь у рідному селі Самгородок Козятинського району на Вінниччині. Загинув відважний боєць 20 січня під завалами донецького аеропорту.

Старшину упізнав полонений побратим

— Тіло Юрія упізнав його побратим, — розповідає старший брат загиблого Іван Осаулко. — Сталося це тоді, коли розбирали завали в аеропорту. Бойовики змусили робити це наших полонених. Один з них на ім'я Саша служив разом з Юрою. Він упізнав також командира їхньої десантної роти Івана Зубкова з Хмельницької області. Це Юрин командир. Їхні тіла були в одному місці під бетонними плитами. За словами Івана, у кишені бушлата Юрія знайшли мобільний телефон.

Співрозмовник не розповів, як забирали тіло загиблого. Чекати довелося довго. Потім немало часу зайняв процес ідентифікації тіла. Його проводили за пучком кіс, взятих з голівки молодшої донечки Сніжани. Дівчинці тільки три рочки. Є ще старша сестричка Інеса, вона — другокласниця. Згадує, як татусь їм дзвонив і весь час казав, що дуже сильно любить своїх дівчаток.

Попрощатися з Юрієм приїхало немало бойових побратимів. Командир взводу на ім'я Сергій розповів, що Юрій провів в аеропорту тільки два дні. Заїхав напередодні 18-го січня, а 20-го з ним не стало зв'язку. За його словами, тоді склалася така ситуація, що до терміналу не було можливості добратися. Захисники опинилися у справжньому пеклі.

Коханій освідчився піснею

— Юра мав прекрасний голос, дуже гарно співав, — розповідає його односельчанка Аня. — Улюбленою піснею була «А белый лебедь на пруду». Він під цю пісню освідчився майбутній дружині. Було це на свято Івана Купала. На стадіоні зібралося багато людей. Юра виступав разом з іншими сільськими артистами. Пам'ятаю, перед виконанням цієї пісні він у мікрофон привселюдно оголосив, що серед присутніх є найкраща для нього дівчина — Альона. Їй він присвячує цю пісню і освідчується в коханні з надією, що вона погодиться вийти за нього заміж. Невдовзі вони одружилися. Він за нею і за дітьми готовий був у вогонь і воду. В Альони рано померли батьки. Сталося це тоді, коли вона ще в школі навчалася. Дівчина росла разом з сестрою. Юра був для неї і батьком, і чоловіком. Мав щире серце, відкриту душу. Ніколи ні з ким не конфліктував. Про це вам кожен скаже у селі.

Новий 2015-й рік Юрій святкував вдома з родиною. На той час його відпустили на короткий час до сім'ї. Одна з його родичок каже, що чоловік не був такий веселий, як раніше. У нього на колінах постійно сиділа молодша Сніжанка. А старшенька Інеса раз по раз горнулася до тата, обіймаючи ручками за шию.

— Можливо, серце Юри передчувало щось недобре, — каже його родичка. — Може, після побаченого на фронті не міг бути інакшим. Ми до останнього не вірили, що його нема серед живих.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

На знімку: людське море пливло за труною відважного захисника держави.

Фото автора.

ГОЛОС УКРАЇНИ № 90 (6094)
СУБОТА, 23 ТРАВНЯ 2015

Президент України Петро Порошенко у телефонній розмові з прем'єр-міністром Канади Стівеном ГАРПЕРОМ (на знімку) подякував за допомогу, яку ця країна надала, зокрема, прийнявши рішення про відправлення військових інструкторів та кількох партій військового обладнання

Захопивши місто Пальміру, бойовики ІДІЛ тепер повністю контролюють сирійсько-іракський кордон *(«Євроньюз»)*

Вишиванки на Александрплатц

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

У центрі Берліна, на Александрплатц, тутешні українці провели свято вишиванки *(на знімку)****. Утім, серед гостей були представники й інших національностей, які теж вбралися у гаптовані сорочки та прикрасилися віночками.***

Організатори зареєстрували свято як політичну акцію «За мир в Україні». Спочатку згадали про трагічні події, що відбуваються на Донбасі. Хвилиною мовчання ушанувавши полеглих. «Хочу передати всім хлопцям, які перебувають у зоні АТО, щоб вони трималися і були мужніми. Ми їх дуже любимо й шануємо. Ми горді, що в нас такі захисники! Залишайтеся здоровими та живими!» — сказала Богдана Кінд, котра прийшла на площу разом зі своїми німецькими друзями. А голова Центральної спілки українців у Німеччини Людмила Млош, виступаючи на мітингу, заявила: «Це не лише українська, а і всесвітня акція. Ми підтримуємо нашу Україну! Ми разом із нею і душею, і серцем, і справами. Ми вдячні місцевій владі, що дає нам змогу вільно проводити такі заходи».

Тим часом свято прикрасило «сірого Алекса» — так берлінці називають Александрплатц — яскравими кольорами вишиванок, українськими ритмами і сміхом дітей, котрих привели батьки. І всі разом насолоджувалися невимушеною атмосферою, співали, танцювали, і навіть узяли участь у конкурсі на найкращу вишиванку.

Наталія ПИСАНСЬКА.
Берлін.

Фото автора.

Саміт у Ризі: висновки і завдання

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Ризький саміт став для Києва своєрідним уроком — у відповідь на палкі промови на Заході реагують проханням реально діяти. І, схоже, українська влада намагається відповідати очікуванням. Так, оцінивши реальний стан справ, напередодні форуму Президент Петро Порошенко зібрав нараду щодо стану виконання зобов'язань з введення безвізового режиму з боку Європейського Союзу для громадян України. Найбільше дісталось на горіхи Державній міграційній службі. «Я просив би зробити з цього приводу відповідні висновки», — вичитав чиновників Президент та попередив про персональну відповідальність керівників державних органів і установ за якість виконання доручень. Зрештою, на саміті канцлер ФРН Ангела Меркель заявила, що Україна отримає перспективу безвізового режиму вже до кінця 2015 року, якщо виконає необхідні для цього умови.

Інша дражлива для Києва тема — питання членства у Євросоюзі. Втім, переймаються цим, в основному, політики, що роблять кар'єри на гучних заявах. Для тих, хто живе справами, зрозуміло: для того, щоби говорити про членство, спочатку потрібно провести реформи, подивитися, як діятиме Угода про асоціацію, що передбачає створення зони вільної торгівлі. Вже тоді можна буде думати про ще глибшу інтеграцію з ЄС. На це, до речі, натякнув президент Єврокомісії Жан Клод Юнкер. «Саміт — це не те місце, де треба вирішувати перспективу членства. Ми повинні зробити все для того, щоб європейська перспектива існувала для кожної із цих країн («Східного партнерства»). Поки що ми не готові, вони не готові. Але процес триває», — заявив він. Шкода, що слова пана Юнкера багатьма виданнями, у тому числі й вітчизняними, були неправильно передані. Мовляв, президент Єврокомісії відмовляє Україні у членстві у ЄС. Адже це й близько не так. Європейці готові нас підтримати. Вони це роблять не словом, а ділом. Так, учора був підписаний Меморандум про порозуміння щодо пакета макрофінансової допомоги від ЄС Україні в розмірі 1,8 мільярда євро. Та нині м'яч на нашому полі. Ми маємо довести світові, що спроможні на зміни.

Зрештою, у підсумковій декларації саміту лідери країн ЄС та учасники «Східного партнерства» визнали європейські прагнення і європейський вибір України, Грузії і Молдови. Також констатується, що до кінця цього року буде підготовлено новий звіт Європейської комісії про виконання Україною і Грузією критеріїв, необхідних для запровадження безвізового режиму.

Тетяна ПАСОВА.

Японія виділила мільйон на школи Кіровоградщини

Голова ради благодійного фонду Петра Порошенка Марина Порошенко разом із делегацією посольства Японії в Україні на чолі з Надзвичайним та Повноважним Послом Японії Шігекі Сумі *(на знімку праворуч)* ***відвідала Кіровоградщину.***

Під час робочої поїздки гості ознайомилися з результатами реалізації грантової програми уряду Японії — проекту людської безпеки «Кусаноне» — в закладах соціальної сфери Новомиргородського району. Зокрема, побували в Златопільській гімназії Новомиргорода, у дитсадочку №1 міста та Канізькій загальноосвітній школі.

У гімназії у рамках проекту понад один мільйон гривень спрямували на ремонт приміщення, придбання сучасних анатомічних меблів для класних кімнат, комп'ютерів, медичного обладнання. У школі спільний проект коштував 575 тис. грн., (понад 347 тис. грн. надали Японією, 67 тис. грн. — кошти з міського бюджету) і дозволив встановити системи доочищення питної води та біохімічної очистки стічних вод, реконструювати систему водопостачання, відремонтувати душові та туалетні кімнати. Ще понад 300 тис. грн. витратили на систему очищення води для дитсадка.

Дружина Президента передала навчальним закладам сертифікати на придбання оргтехніки, а також поповнила бібліотечку дитсадка книжками українських видавництв. Виступаючи перед учнями, батьками та педагогічним колективом гімназії, Марина Порошенко подякувала послу за підтримку, яку уряд і громадяни Японії надають Україні, та підкреслила, що навчання і виховання дітей є основою суспільства. «Українці мають бачити, що не самотні, що світ гуртується довкола наших проблем і активно допомагає», — заявила вона.

Шігекі Сумі зауважив, що в рамках грантової програми, яка діє в Україні з 2002 року, вже реалізовано майже 100 проектів. При цьому намагалися охопити допомогою не лише обласні центри, а й маленькі містечка.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

Фото Олени КАРПЕНКО.

Вирішальний президентський двобій: Дуда чи Коморовський?

Завтра поляки поставлять крапку в президентських перегонах. Вирішальна битва точитиметься між діючим президентом Броніславом Коморовським та депутатом Європарламенту Анджеєм Дудою — кандидатом від партії «Право і справедливість», що з 2007 року перебуває в опозиції до партії влади Громадянська платформа.

Проте суть вибору проходитиме не лише по лінії партійного водорозділу. Виборець вимагав від обох кандидатів відповіді на запитання, що турбують суспільство, зокрема, щодо можливостей зниження пенсійного віку, зменшення податкового тиску, підтримки національного виробника, зміни системи виборів до парламенту з пропорційної на мажоритарну. На другий план відійшли питання зовнішньої політики, які були чи не головним «коником» кампанії перед першим туром. Загалом у питаннях підтримки України позиція обох кандидатів не змінилася. Однак у риториці А. Дуди з'явився новий штришок — обіцянка «зайняти рішучу позицію» у взаєминах з офіційним Києвом стосовно «неприпустимості прославляння УПА», «якщо Україна хотітиме мати з нами добрі відносини».

Більшість політологів одностайні: шанси обох кандидатів майже рівні, а перевага Б. Коморовського за результатами теледебатів ще нічого не означає — все залежатиме від мобілізації його прихильників, бо електорат А. Дуди настроєний рішуче, й такої мобілізації не потребує.

Ян ВІЛЕНСЬКИЙ.

Єврокомісія «пригрозила» Берліну судом

Війна за ринок перевезень у Європі триває. «Голос України» вже писав, що, намагаючись витіснити конкурентів, Німеччина захотіла запровадити нову норму — оплата праці далекобійників має становити не менше 8,5 євро за годину. Франція, Швеція, Фінляндія та Італія, підтримуючи ФРН, прагнули провести це нововведення на рівні ЄС. Але такі розцінки знищать транспортників із Румунії, Литви, Латвії, Естонії та Польщі, які активно виступають проти нових регулювань стосовно «мінімальної оплати праці». І ось нарешті ці країни отримали першу перемогу. Днями Єврокомісія започаткувала проти офіційного Берліна «процедуру про порушення євросоюзівського законодавства» в питанні застосування положень щодо мінімальної заробітної платні в транспортній галузі.

Німецькі нововведення (проти яких, до речі, загалом виступили 13 країн—членів ЄС), на думку Єврокомісії, «обмежують свободу надання послуг» та «переміщення товарів» на ринку спільноти.

Тепер Берлін має два місяці на те, щоб надати відповідь Єврокомісії. В разі відмови усунення з німецьких нормативно-правових документів цієї правової колізії або отримання від ФРН задовільних, з точки зору ЄК, пояснень, Брюссель може передати справу на остаточний розгляд Європейського суду, який може накласти на Берлін штрафні санкції. Однак розгляд такого позову займе щонайменше 1,5—2 роки.

В асоціації Міжнародних автомобільних перевізників Польщі заявили, що не будуть чекати завершення започаткованої ЄК процедури, а звернулися до польського уряду, аби той урегулював питання у двосторонньому порядку.

«Ціна питання» більш ніж висока. Поляки мають найбільший та найсучасніший «флот» для здійснення так званих далекобійних вантажних перевезень. За даними Головного статуправління Польщі, в міжнародних перевезеннях польські перевізники на початок 2014 року лідирували в Європі, посівши 25 відсотків ринку та випередивши головних конкурентів — німців, іспанців і французів.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

Ще близько 900 нелегалів врятували в Середземному морі європейські кораблі («Євроньюз»)

Пройшовши всі кола бюрократичного «пекла»

СЛАВА УКРАЇНИ

Про олімпійську чемпіонку, гордість вітчизняного спорту, знамениту легкоатлетку 50—60-х років минулого століття Віру Самуїлівну Крепкіну **(на знімку вгорі)** *я вже писав у «Голосі України» (у номері за 11.04.2013 р.) до її 80-річчя. Читачі ознайомилися з нелегким і славним життям знаменитої атлетки, прекрасної людини.*

Звичайно, сама олімпійська чемпіонка очікувала державної нагороди до цієї дати. Адже іншим її колег, чемпіонів тієї ж XVII Олімпіади (Рим, 1960) Віктора Цибуленка (метальник списа) та Івана Богдана (греко-римська боротьба), нагородили орденом «За заслуги» II ступеня, а дворазову чемпіонку XV Олімпіади (Гельсінкі, 1952) Ніну Бочарову — орденом княгині Ольги I ступеня.

А от про Крепкіну спортивні чиновники чомусь забули. Питання про її нагородження я порушував на початку 2013 року перед НОК України. Але звідти мене переправили до Міністерства сім'ї, молоді та спорту. Там почали готувати документи...

Потім їх мали погодити ще й у міськраді. Якийсь бюрократ придумав, що нагородні документи після міністерства має ще й міськвиконком погоджувати за місцем проживання нагороджуваного. Мимоволі виникає запитання: невже у такий важкий для країни час чиновникам нічого робити, аніж перейматися нікому не потрібним узгодженням?

Одне слово, довелося пройти всі кола бюрократичного «пекла». Зрештою, вдалося звернутися по підтримку до народного депутата Олега Ляшка (порадили добрі люди). І він, велике йому спасибі, таки допоміг!

Нарешті документи, погоджені в міськраді, про нагородження Крепкіної було спрямовано до адміністрації Президента й отримано там ще 7.08.2014 р. А кінець поневірянням настав лише в січні нинішнього року. До Дня Соборності України Президент підписав указ № 27/2015 про нагородження Віри Крепкіної орденом княгині Ольги III ступеня.

У міській раді вирішували, як вручити нагороду Вірі Самуїлівні. І нарешті зупинилися на варіанті вручення нагороди на квартирі олімпійської чемпіонки. Вручила орден заступник міського голови Ганна Старостенко далеко не в урочистій обстановці.

Ювілейного 2013 року про Крепкіну не згадало її рідне ДСТ «Локомотив», якому вона все спортивне й трудове життя служила вірою й правдою, прославила його на весь світ, не зрадила його, хоча їй не раз пропонували перейти до інших, престижніших ДСТ.

До речі, Віра Крепкіна є почесним залізничником, ветераном ДСТ «Локомотив», інвалідом першої групи. У товаристві варто було б подумати про проведення змагань на кубок Віри Крепкіної, як це прийнято в інших ДСТ.

Здоров'я уславленої чемпіонки тепер погане. Вона часто хворіє, двічі на рік лягає до лікарні (по два тижні). А там умови такі, що ночувати вона приходить додому. За лікування в медзакладі доводиться платити по 2,5—3 тисячі гривень. Багато коштів іде на ліки, масаж тощо.

Вихованці Віри Самуїлівни пам'ятають свою наставницю, вдячні їй, часто телефонують на свята, дні народження. Один із них, Василь Степаненко, — заслужений тренер України, відмінник освіти України, директор Малинського міського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх».

У справах він часто буває в Києві, навідує свою вчительку. До 55-річчя XVII Олімпіади В. Степаненко у своєму центрі випустив яскраві календарі з парадним портретом олімпійської чемпіонки Віри Крепкіної та символікою XVII Олімпіади **(на знімку ліворуч)**. Влітку Василь Сергійович планує провести в Житомирі спортивні змагання на приз Віри Крепкіної. Звичайно, вона вдячна своєму вихованцеві за таке чуйне ставлення.

Микола БУКАТИЙ.

Фото автора.

Об'єднані динамівською ідеєю

Футбол. Бразильський оборонець «біло-синіх» **Данило Сильва** став повним кавалером динамівської слави! Адже в його колекції «бронза» (2013), «срібло» (2010, 2011, 2012) і от тепер «золото» чемпіонатів України, Кубок України (2014) і Суперкубок України (2011), що дало йому змогу стати першим легіонером київського «Динамо», котрий зумів зібрати всі ці регалії!

Цікаво, що Сильва є єдиним іноземцем у команді, який тримає руку на серці під час виконання перед матчами державного гімну України.

— Це найменше, чим я можу висловити свою повагу Україні, де прожив п'ять років. Тут народилася моя дитина, а президент клубу для мене — як тато (посміхається). Завжди допоможе і дає цінну пораду. Я пишаюся тим, що виступаю за «Динамо» (Київ) і щиро люблю вашу країну, — каже Сильва.

***

Нідерландський півоборонець 14-разових чемпіонів України **Джермейн Ленс** розповів про те, де динамівці святкували здобуття «золота» УПЛ, і про свої плани на майбутнє.

— Попри складний сезон у чемпіонаті України, ми зберігали холоднокровність. Здобуття титулу ми не відзначали надто бучно. Просто разом повечеряли в місті.

Який приз для мене найцінніший? Якщо відверто, після завоювання «бронзи» зі збірною Нідерландів на чемпіонаті світу в Бразилії емоції були дещо сильніші.

— Моє майбутнє пов'язане з київським «Динамо». Ми вийшли до Ліги чемпіонів, і я навіть не думаю про те, щоб перейти до іншого клубу, — цитує Ленса нідерландське інтернет-видання www.voetbalzone.nl.

***

Хавбек київського «Динамо» португалець **Мігел Велозу** в інтерв'ю журналістам поділився своєю думкою про те, як українці змінилися після подій на Майдані.

— Скоріше змінилися люди. Відчувається, що народ став більш єдиним у своєму прагненні знайти кращу долю для країни. А щодо міста, то світлини Хрещатика минулої зими трохи лякали, але, слава Богу, все вже закінчилося. Нині в Києві спокійно, як і раніше, — поділився елегантний Мігел.

***

Такий настрій провідних виконавців налаштовує на оптимістичний лад. До речі, після переможного матчу з «Дніпром», котрий приніс динамівцям достроково золоті медалі, наставник новоспечених чемпіонів Сергій Ребров сказав, що команда неодмінно посилиться перед новим сезоном. Але надто важливо зберегти в ній легіонерів.

Фото з архіву «Голосу України».

Відома вісімка для жеребкування

Ліга чемпіонів. Стали відомі всі команди, які сформують перший кошик під час жеребкування групового раунду турніру сезону-2015/2016. У ньому — чемпіони перших восьми країн з рейтингу УЄФА: «Барселона» (Іспанія), «Баварія» (Німеччина), «Челсі» (Англія), «Ювентус» (Італія), ПСЖ (Франція), «Бенфіка» (Португалія), «Зеніт» (Росія), ПСВ (Нідерланди).

ХРОНІКА

Наші перемоги

Легка атлетика. Яблонець-над-Нисою (Чехія). Міжнародний турнір. Ірина Новожилова (Україна) була першою в секторі для метання молота — 71 метр 95 сантиметрів. За словами Ірини, вона дуже задоволена і перемогою, і результатом.

А сьогодні Новожилова виступає вже в Африці. Українка у Дакарі (Сенегал) бере участь у турнірі серії IAAF World Challenge.

***

Пекін (Китай). Ганна Міщенко перемогла на турнірі IAAF World Challenge. Це другий за статусом турнір легкоатлетичної серії після «Діамантової ліги». На стадіоні «Пташине Гніздо», на якому Міщенко виступала в фіналі Олімпійських ігор-2008, українка була першою на дистанції 1500 метрів, показавши результат 4.02,89.

У Селезньова — проблеми?

Футбол. Як повідомляє офіційний сайт ФК «Дніпро», нападник «Дніпра» Євген Селезньов ризикує пропустити фінал Ліги Європи. Річ у тім, що футболіст ушкодив меніск у півфінальному матчі проти «Наполі» в Києві, тому пропустив два останні поєдинки «Дніпра» — з «Динамо» і «Шахтарем».

Нагадаємо, саме два м'ячі Селезньова дали змогу дніпрянам пройти «Наполі» і дістатися до варшавського фіналу Ліги Європи. Вирішальний поєдинок відбудеться в столиці Польщі 27 травня на стадіоні «Національний».

Удруге поспіль титул здобув столичний «Меркурій»

Фінальний турнір XIV Чемпіонату України з футболу серед команд ВНЗ. **Інформаційну підтримку змаганням надає «Голос України».**

За медалі змагалися чотири найсильніші студентські команди країни. Турнір відбувався у передмісті Харкова — Лозовеньці, на стадіоні Зооветеринарної академії.

Півфінали. СК «КНТЕУ-Меркурій» (Київ) — «Спортлідер К-ПНУ» (Кам'янець-Подільський). 1:0. СК «Зооветакадемія» (Харків) — ФК «Тернопіль-Педуніверситет». 2:0.

Матч за третє місце. ФК «Тернопіль-Педуніверситет» — «Спортлідер К-ПНУ». 2:1.

Фінал. СК «КНТЕУ-Меркурій» — СК «Зооветакадемія». 1:0. Гол: Солоненко, 26.

«Меркурій»: Міхєєв, Кот, Корєжнов, Мазур, Труський, Старик, Поліщук (Бондар, 56), Солоненко (Гончарук, 84), Білошицький (Дубина, 69), Ільченко (Марченко, 60), Скрипник (Березовський, 64). **Тренер** — Олексій Яценко.

«Зооветакадемія»: Вісковатов, Возняк, Шпачук, Горбань, Мряченко, Мизюк, Скоторенко (Сиротенко, 36; Кібенко, 63), Чуниховський (Щирий, 70), Нерубенко, Стрельников (Грибенчуков, 76), Співак. **Тренер** — Василь Лященко.

— Кияни вдруге поспіль здобули чемпіонський титул — розповів президент ВФАС, заслужений тренер України **Олег Первушкін.** — Тепер найкращі з учасників чемпіонату в складі збірної країни під орудою знаменитого динамівця Володимира Лозинського готуватимуться до турніру Всесвітньої Універсіади, котра відбудеться в липні в місті Кванджу (Республіка Корея).

Сторінку підготував Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

Влітку Василь Сергійович планує провести в Житомирі спортивні змагання на приз Віри Крепкіної

24 травня у Михайлівському Золотоверхому соборі відбудеться концерт до Дня слов'янської писемності та культури. Участь беруть хор Київської православної богословської академії, академічний камерний хор «Хрещатик», ансамбль солістів «Благовість». У програмі — твори Д. Бортнянського, А. Веделя, К. Стеценка, М. Лисенка, інших авторів

ПОЛІТ ДУМКИ

Григорія Сковороду (1722—1794) наш художник спробував подати у вигляді птаха — жайворонка чи «пташки жовтобокої», яку філософ оспівав у своєму вірші. Портрет цей не зовсім схожий на ту особу, котра намальована на 500-гривневій купюрі. Втім, філософ і гроші — окрема тема. Хоч Сковороду й вважали таким собі босим диваком у латаній свиті — він насправді не цурався розкоші, любив добре токайське вино, гаванські сигари і сир пармезан. Усе це чимало коштувало, але Григорій Савич принципово не мав у кишені грошей, а свої сигари, вино і пармезан одержував від багатих спонсорів — в обмін на мудрі думки. Які, на відміну від купюр, не девальвувалися. В чім можна переконатися хоч зараз.

Ось цитати: «Коли не можу нічим любій Вітчизні прислужитися, в усякому разі з усієї сили намагатимусь нікому ні в чому не зашкодити». Або: «Безумцеві властиво жалкувати за втраченим і не радіти з того, що залишилося». Або от, зовсім коротко і дуже своєчасно: «Бери вершину — і матимеш середину».

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Не заливай сльозами Божу іскру

У Запоріжжі намагалися створити Дім спілкування і харчування, де вбогі та самотні могли б випити чаю та поскаржитися на власні негаразди. Але не знайшовши підтримки серед громади і, передусім, серед цільової аудиторії, проект відклали на невизначений термін...

Ні, насправді це не ініціатива міської ради, а сюжетна колізія вистави «Ловець лампочки», прем'єра якої відбулася у Запорізькому театрі-лабораторії Vie. Головний герой — Бєліков, має безліч ідей, як поліпшити життя пересічного громадянина, але не може реалізувати жодну з них. Звісно, свої невдачі він списує на людську невдячність, власну винятковість і немилість вищих сил. Змучений внутрішніми протиріччями, він розповідає історію за історією. У фіналі кожної — смерть від самотності.

Актор Євген Залюбивець ішов до цієї постановки майже два роки. Можна сказати, що цей спектакль — його авторський проект, оскільки він сам обрав матеріал і залучив до роботи режисера Олену Яцкову. Схожий досвід уже був у театрі Vie. Півтора року тому Павло Неброєв разом із Віктором Поповим у такий спосіб створили моновиставу «Тлумач Апокаліпсиса».

Але моновиставою «Ловця лампочки» назвати не можна. На рівних із дорослим актором тут грає маленька дівчинка. Вона (чи то янгол-охоронець, чи то образ із підсвідомого) своїми діями провокує вчинки головного героя. Вони обоє, чоловік і дівчинка, існують у просторі, захаращеному різнобарвним мотлохом. Порожня шафа, протез ноги, величезна драбина і контрабас під стелею створюють інтер'єр футляра, в якому замкнений Бєліков. Світлова партитура вистави складна, але головною є одна деталь. У центрі сцени висить лампочка. На початку спектаклю вона здається просто елементом декорацій. Але згодом розумієш, що це і є той вогник життя, який поступово втрачає головний герой. З кожним розчаруванням Бєлікова зменшується яскравість світла лампочки. У пориві відчаю він вириває вилку з розетки, але лампочка і далі тліє. І він розуміє, що внутрішній вогник не залежить від зовнішнього світу, берегти і роздмухувати його треба самому.

І ось із плутаної і дещо затягнутої вистави виринає головна думка. Треба берегти світло в собі. Не гніватися, а жити, не заливаючи сльозами Божу іскру. І хоча спектакль має технічні огріхи, невиправдано велику кількість реквізиту і деяку акторську невпевненість, ідея, закладена в ньому, — важлива і потрібна саме зараз.

Оля УТОЧКІНА.

Запоріжжя.

Фото автора.

Васильківщина мистецька

Васильківщина завжди славилася своїми талантами і подарувала світові не одного видатного митця. Сьогодні, попри скрутні часи, у районі створюються нові музеї, колективи художньої самодіяльності. Щороку проводять фестиваль народної творчості «Аматорські зустрічі». Майже у кожному селі є хор. Тут більше 50 колективів художньої самодіяльності, понад 40 будинків культури, більш як півсотні бібліотек.

— Територіальні громади не лишаються осторонь, — каже новопризначений завідувач сектора культури та туризму Васильківської районної державної адміністрації Анатолій Совгира, — і самотужки, інколи на власному ентузіазмі, створюють аматорські осередки. Мало не в кожному населеному пункті, при кожній сільській раді діє самодіяльний колектив. Про їхній рівень свідчить хоча б те, що понад 20 з них мають високе звання народних аматорських. А це вже передбачає часткове фінансування.

У районі п'ять дитячих шкіл мистецтв. Це школи естетичного виховання, у яких працюють фахові викладачі. Це і піаніно, і бандура. Є три духові оркестри. Серед них — славнозвісний мар'янівський, що вже традиційно посідає перші місця у численних конкурсах. Не сьогодні-завтра, і у такому великому селищі, як Гребінки, де понад сім тисяч населення, зазвучить власний духовий оркестр.

— На жаль, — нарікає Анатолій Григорович, — місцеві бюджети надзвичайно потерпають. Тим паче що за своєю формою та змістом вони походять ще з радянських часів. Як Мінфін розрахував, таку суму й кинули. А є потреба чи немає, то вже інше питання. Та не забуваймо, що культура — це похідна духовності. Мало створити художній колектив. Мовляв, нехай собі співають чи танцюють... Це і культура мови, і культура поведінки, і культура побуту. Культура — це все! Ви подивіться, як відбуваються сесії місцевих рад, а сесії Верховної Ради... Чи ж це культура?

У найближчих планах — проведення у школах та бібліотеках тренінгів з культури мови, творчих звітів художніх колективів. А ще — потаємна мрія Анатолія Григоровича — видати книгу творчого об'єднання літераторів і поетів «Багаття калинове». Тож Васильківщина зазвучить і в поетичному вимірі.

Віктор БОНДАР.

Київська область.

За заповітом Уласа Самчука повернули картину

Геніям дано дар передбачення! Але майбутні розпорядники спадщини Уласа Самчука, подружжя Оксана та Ярослав Соколики, дуже здивувалися, почувши від письменника на початку 1980-х років: «Незабаром комуністична влада в Україні розлетиться. До цього ми маємо бути готові...»

Самчук казав: коли це трапиться, а його з дружиною Тетяною вже не буде, то потрібно «усе наше» перевезти в Україну. Адже там, у Рівному, буде створено його музей. «Бачите ту картину на стіні? Купив я її ще в 1941 році в Києві від Федора Кричевського, привіз до Рівного, перед кінцем війни перевіз в Німеччину, потім в Канаду. Тепер прошу вас, якщо Україна стане незалежною, перевезіть картину до музею в Рівному та попросіть, щоб висіла на видному місці, адже це частина святої для нас України».

Через двадцять літ після смерті письменника картина «Полтавський краєвид» опинилася в Літературному музеї Уласа Самчука в Рівному.

Музей має свої особливості. По-перше, його експозиція, розповідаючи про головні творчі досягнення Уласа Самчука, акцентує увагу на впливі особистості письменника на весь український літературний процес XX століття. По-друге, експозиція відкриває глядачеві плеяду інших досі гідно не оцінених письменників. По-третє, музей фокусує увагу на рівненському періоді життя й діяльності Уласа Самчука. Особливий інтерес викликають речі з колишнього рівненського помешкання Самчука, яке він винаймав у будинку Мучинських на вулиці Тополевій, 21. Тут є старовинне фортепіано, на якому любила грати Олена Теліга, яка певний час квартирувала у Мучинських. Господар будинку Дмитро Мучинський зберігав речі Самчука кілька десятиліть і заповів дочці Зої берегти їх до кращих часів. І от тепер вони в експозиції музею.

З 2008 року виходить у світ серія книг «Бібліотечка Літературного музею Уласа Самчука в Рівному». Вона заповнює прогалину в історії літературно-художнього життя в Україні в 1941—1943 роках, про тих, хто в ці роки разом з Уласом Самчуком працював у редакції газети «Волинь», — Оксану Лятуринську, Євгена Маланюка, Галину Журбу, Ніла Хасевича, Олексія Стефановича, Харитю Кононенко, Леоніда Мосендза, Степана Скрипника, Олену Телігу, Юрія Горліса-Горського та інших. Переважну більшість авторів видали в Україні вперше.

Інна НАГОРНА.

На знімку: та сама картина Ф. Кричевського «Полтавський краєвид».

Фото автора.

«Наш фільм голлівудського рівня»

Допрем'єрний показ фільму «Гетьман» за повного аншлагу відбувся в Дніпропетровську.

Картина — про події в Україні 1648—1652 років, знято її за новим романом заслуженого діяча мистецтв України, письменника й кінематографіста Віктора Веретеннікова. Він став і продюсером, автором сценарію й виконавцем однієї з ролей. На роботу над стрічкою пішов рік. Знімали у Львівській та Київській областях: хутір Суботів, палац графа Потоцького, палац короля, палац гетьмана, Мотронинський монастир. Спеціально виготовлено знімальні павільйони, пошито 350 костюмів. На екрані — складні кінні трюки за участю професійних каскадерів.

Любов і незалежність

Під час написання роману Віктор Веретенніков працював з літописами, співпрацював з музеєм імені Яворницького. І дізнався деталі, про які мало хто говорив.

— Не було б Гелени — можливо, не було б і Хмельницького — такого, яким ми його знаємо, — вважає автор. — Коли гетьман, борючись за свою любов, бажаючи помститися за те, що польський шляхтич Чаплинський силою забрав Гелену, підняв повстання — то сам не очікував, що його підтримають і козацтво, і селянство. Він розбив польську армію, одну з найкращих у той час. Так, відвойовуючи свою любов, Богдан виборов і незалежність України.

Для автора було важливо показати Богдана не на здибленому коні з булавою, а як живу людину, через любов. Ця драма й стала основною лінією картини.

— Важко було в роботі над образом Богдана знайти межу між особистим і державним, — каже виконавець ролі Хмельницького — Костянтин Лінартович. — Хотілося зробити мого героя сучасною відповідальною людиною, яка за всіх перипетій не тримає зла. З величезною життєвою енергією, любов'ю до Батьківщини й жінки — це мене просто надихало. Сьогодні ми, як і наші предки, не маємо бути байдужими до того, що відбувається.

Кадр з фільму: Богдан (Костянтин Лінартович) і Гелена (Фатіма Горбенко).

Актуальні паралелі

Сьогодні особистість Хмельницького сприймають по-різному. Можливо, і фільм про нього зустрінуть неоднозначно. Тому автор навмисне закінчує свою розповідь, не доходячи до Переяславської ради 1654 року.

На думку творців, Хмельницький — це передусім полководець, який програв лише одну битву під Берестечком: він дізнався про зраду Гелени і замість того, щоб організувати битву, запив. Богдану властива не тільки військова хитрість: у фільмі зображено історичний факт, коли Хмельницький під час застілля викрав перстень-печатку в тодішнього гетьмана Барабаша для підтвердження пільг українського реєстрового козацтва.

— Це людина, що створила нову державу, — каже В. Веретенніков. — Але вважаючи себе підданим польського короля й полонивши його, став перед ним на коліно. Хмельницький довго йшов до розуміння того, що Україна може й має бути самостійною.

Неможливо не помітити історичні паралелі з нашим часом. Хмельницький уперше привів Україну до незалежності. І сьогодні події повторюються: за незалежність треба воювати. У романі Богдан каже: «Усі знають, що робити з Україною, але ніхто не робить». Автор написав його 2013 року — у переддень Майдану. А фразу гетьмана «Україна буде вільною і свобідною по Львів і Галич» зал зустрів оплесками.

У роботі над книгою автор знайшов чимало доказів конфлікту гетьмана із селянськими отаманами. Ті воювали за землю. А Хмельницький спочатку піклувався лише про інтереси своїх козаків. Тому в фільмі з'явився епізод, коли за наказом Богдана було страчено селянського отамана Черкаса, який виступив проти гетьмана. Богдан був у глухому куті: з одного боку, за Зборівським договором повернув маєтки польській шляхті. З другого боку — українські селяни, прогнавши колишніх панів, уже не хотіли їхнього повернення.

— Це протиріччя ще з радянських часів історики чомусь оминали, — каже автор книги. — І фільм відкриває для сучасних українців цю проблему Хмельницького: необхідність стратити своїх отаманів, з якими боровся за незалежність України.

У роботі над стрічкою не минулося без труднощів. Дуже довго не могли підібрати актора на роль Хмельницького. Не одразу знайшлася й Гелена. Попри велику групу каскадерів, головні герої хотіли самі бути на конях. Одним із критеріїв під час відбору акторів було вміння триматися в сідлі. Траплялися й НП. Так, артиста, який грав Забабаху, кінь поніс просто на намети й автомобілі знімальної групи. Щоб не покалічити людей, артист вистрибнув із сідла. І наступного дня знову брав участь у зйомках.

— Непросто знімати історичне кіно в XXI столітті. Занадто багато ознак цивілізації, — згадує оператор-постановник Володимир Галицький. — Бувало, знайдеш гарний пейзаж — а там проглядається опора ЛЕП. У замках — краса, але... євровікна.

Розрахунок — на європейське визнання

Спочатку було заплановано участь російських акторів, але життя внесло корективи: росіян виключили. Від цього виграв український кінематограф, який показав, що країна може знімати фільми високого міжнародного класу. Після допрем'єрного показу до творців підходили люди зі словами: «Ви зняли стрічку голлівудського рівня».

На думку Віктора Веретеннікова, народного депутата України першого скликання, держава обов'язкова повинна брати участь у створенні таких фільмів.

— Сьогодні Європа уважно стежить за подіями в Україні. Тому, вважаю, що у фільму, знятого винятково українцями, є перспектива бути там поміченим, — наголошує режисер-постановник Валерій Ямбурський. — Наше основне завдання було зробити Хмельницького «своїм хлопцем», зрозумілим усім, зі своїми емоціями, життєвою драмою, а не монументальну бронзову фігуру з піднятою булавою.

Пробним кроком став допрем'єрний показ. Далі — Одеський міжнародний кінофестиваль. І вже восени фільм може вийти на кіноекрани. Потім на телебаченні відбудеться показ розширеної чотирисерійної версії.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

РЕФЛЕКСІЇ

Птахи історії

У нашій історії, як і в нашій літературі, завжди вистачало війн, повстань, політичних інтриг, народних страждань, героїчно-патріотичного мотиву. Трилогія Володимира Шовкошитного «Кров свята» — найкраще тому підтвердження. Романи «Хресна путь» і «Білий Кречет» автор завершив третьою частиною «Боривітри». Як пишуть ЗМІ, ця книжка — справді епопея, з масштабним історичним дослідженням, але зі своїми особливостями.

Читаються «Боривітри» важко. І річ навіть не в кількості сторінок. Суцільний текст із виділеними жирним шрифтом фрагментами документів, листів схожий радше на історичну публіцистику, конспект фактів, ніж на історичний роман. Це або охудожнена історична праця, або формалізована наукова проза з діалогами. Відчувається величезна пошуково-дослідницька робота автора. Це справді потрібно для читача. Зібрані за 10 років свідчення викладено логічно, аргументовано, але, можливо, надто детально — як для художнього твору.

Крім того, збиває з пантелику надмірна «шаруватість» оповіді. Сюжетних ліній небагато: боротьба УПА, відкриття Монумента на честь 300-річчя возз'єднання України з Росією у Переяславі-Хмельницькому, Майдан, долі окремих людей. Загубитися у цих сюжетах неможливо, бо сторінки рясніють датами, конкретними прізвищами, назвами і марками зброї. Але усі епізоди часто порізані і перебиті один одним. Так, за деталізованими фактами і конкретикою, частою зміною героїв швидко втрачається логічний ланцюжок.

Іноді недоречно включаються кількасторінкові сухі історичні довідки. Для історичного роману — це зайве, але актуально для гібрида художнього і документального. Не вистачає присутності автора. Такі глибокі теми історії, тим паче з метою розкриття таємниць минулого (про злочини енкаведистів на Західній Україні, про філософське питання «Чи є життя після поразки?»), очевидно, потребують авторського осмислення, коментування, ліричних роздумів. Вони лунають з вуст героїв уривково і дещо відірвано від поданих фактів.

Оригінально у «Боривітрах» оживають постаті радянських діячів: Хрущова, Кириченка, Підгорного, Шелеста, Брежнєва. Зазвичай до цих наполірованих партійних лідерів ставишся як до музейного минулого України, але у Шовкошитного вони цілком реальні, живі, навіть іноді здатні сумніватися у власній ідеологічній політиці.

Події Майдану описано щиро і по-справжньому, до мурашок по шкірі. Документальність дат і назв вулиць тут не зайва. Одразу пригадуєш власні враження від тих подій і живий біль від тих смертей, невимовний сум шокованого Майдану, молитовну пісню «Гей, плине кача...»

Сама ідея трилогії, частиною якої є «Боривітри», доречна як ніколи. Тут Шовкошитного не зраджує мистецька інтуїція, бо саме зараз така література є корисною для національного самоусвідомлення. Відчувається, що автор писав із бажанням розкрити історичну правду про минуле народу — в проекції на сьогодення.

Назви окремих частин трилогії («Білий Кречет» чи «Боривітри») ще вчора могли здаватися літературною красивістю. Але сьогодні, коли багато людей воюють під псевдонімами, — це просто реальність. У романі звуть Кречетом сотника УПА. Зрештою, і кречет, і боривітер — види сокола, птахи, які селяться разом і захищають своє гніздо від нападів круків. Так і український народ завжди обстоює своє, не прагне чужого. Автор вустами одного з героїв роману проголошує: «Ми — народ-боривітри! Де один не в змозі, там разом — сила!»

Марія ПИСАРЕНКО.
Київ.

Шевченківський Рушник об'єднує країну

Голова Товариства «Знання» України, доктор філософських наук, заслужений діяч науки і техніки України, президент Університету сучасних знань, професор Василь Кушерець розповідає:

— За рішенням ЮНЕСКО, 2015-й означено як Шевченківський, як і рік попередній, коли Шевченко став справжнім символом України на барикадах Революції Гідності. Немало робить для наближення до кожного свідомого громадянина Шевченкового слова і Товариство «Знання» України. Шевченківські заходи стали там постійними. Ще на початку 2015 року відбулася за участю низки громадських організацій важлива суспільно-політична акція — презентація Рушника національної єдності, що його вишивали протягом кількох років майстрині з усіх регіонів України та діаспори. Символічну участь у вишиванні взяли сотні видатних людей. Зокрема, Герой України, космонавт Леонід Каденюк. Саме він взяв із собою у космічну подорож «Кобзаря», який облетів Землю кількасот разів. Цей «Кобзар» космонавт подарував Канівському музею Тараса Шевченка. У Рушникові національної єдності символічно поєднано схід і захід країни та Крим — орнаментами з різних регіонів, що створюють єдину гаму українського народного мистецтва вишивання.

Виникла також ідея вишити присвячений Тарасові рушник «Обніміться ж, брати мої!» Він майже готовий. Його презентації за участю керівників Товариства «Знання» України, благодійного фонду «Український рушник», асоціацій «Спадщина України», працівників засобів масової інформації України вже відбулися в Київському планетарії, в Житомирі, госпіталі, де лікують воїнів АТО, кількох бібліотеках.

У день перепоховання Тараса в Каневі відбулася головна презентація Рушника.

Зацікавлено зустріли читачі мою нову книгу «Тарас Шевченко в просторі та часі», що вийшла друком минулого року. На сході України триває війна. Ми не стоїмо осторонь. Чим можемо — допомагаємо. Були зустрічі з учасниками АТО. Після аукціону кошти, виручені з продажу картин, було перераховано на потреби військових частин.

Видавництво «Знання України» видало кілька книг, які передано воїнам, зокрема «Тарас Шевченко — проти сучасної імперії».

Записав Петро ВАСИЛЕНКО.

На знімку: космонавт Леонід Каденюк за вишиванням Рушника.

Фото надане Товариством «Знання» України.

У Тернопільському державному медичному університеті імені І. Горбачевського відбулась Всеукраїнська навчально–наукова конференція з розвитку медичної та фармацевтичної освіти, до якої за допомогою відеозв'язку приєдналися понад 300 представників вищих медичних навчальних закладів України *(прес–служба МОЗ)*

Міністерство охорони здоров'я внесе пакет проектів законів, що стосуються реформування системи охорони здоров'я, на наступному засіданні уряду, повідомив міністр охорони здоров'я Олександр КВІТАШВІЛІ *(УНН)*

Таке життя, що не до ліків...

Ця фраза прозвучала з уст редактора однієї з районних газет у відповідь на запитання: «Як у вас із ліками? Чи доступні вони нині для пересічного громадянина? Чи достатньо аптечних закладів?». І справді, для чималої кількості українців проблеми із власним здоров'ям перейшли сьогодні на другий план (а для багатьох — завжди так було). На першому — війна, агресія підступних «братів», падіння рівня соціальних стандартів, розвал економіки, скажене зростання цін тощо.

Та рано чи пізно, хоч і не дай Бог, власний організм змушує людину переступати пороги аптечних закладів, бо інакше — хоч помирай. Тим паче що українці традиційно (чи не через постійну фінансову скруту) займаються самолікуванням і, прописавши собі ліки власноруч, найперше прямують саме по них.

Варто погодитися: тенденція до підвищення цін на лікарські засоби, особливо імпортного виробництва, пов'язана зі значним коливанням курсу гривні, останнім часом таки має місце. Так само впливає на них і підвищення оптово-відпускних цін, і збільшення витрат на доставку товарів тощо. Така ситуація характерна для всіх регіонів України. Хоча слід зазначити: порівняно зі спекулятивним зростанням цін на певні товари, зокрема на деякі продукти харчування, ліки продовжують більш-менш триматися встановлених раніше цінових рівнів. Причин цього може бути кілька. Перша: не виключено, що торговельні надбавки, зроблені в аптеках раніше, дають змогу їх власникам не надто перейматися навіть стрибками курсу долара. Другу винесено в заголовок цієї публікації. Третя (і мабуть не остання): є значні товарні запаси, які потрібно реалізовувати...

ФАКТ

За січень поточного року (порівняно із січнем 2014-го) індекс споживчих цін на фармацевтичну продукцію, медичні товари та обладнання становив на Кіровоградщині майже 150 відсотків. Схожа ситуація спостерігається загалом по Україні (149,9 відсотка).

Певну роль у стабілізації цін мало б відігравати державне регулювання, передбачене постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2008 року №955 «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення». Документом визначено граничні торговельні (роздрібні) надбавки на лікарські засоби і вироби медичного призначення, включені до Національного переліку основних лікарських засобів і виробів медичного призначення та обов'язкового мінімального асортименту (соціально орієнтованих) лікарських засобів і виробів медичного призначення для аптечних закладів. Гранична торговельна надбавка визначена в межах від 10 до 25 відсотків від закупівельної ціни з урахуванням податку на додану вартість.

Передбачалося, що вплив на цінову політику матиме і Міністерство охорони здоров'я України, яке своїм наказом від 10 липня 2014 року №482 затвердило граничний рівень оптово-відпускних цін на лікарські засоби для лікування гіпертонічної хвороби.

З другого боку, дотримання реального рівня цін в аптеках залежить насамперед від самих суб'єктів підприємницької діяльності. Бо Державна інспекція України з контролю за цінами, як центральний орган виконавчої влади, що контролює дотримання вимог стосовно формування, встановлення та застосування цін, має дотримуватися мораторію на проведення перевірок, встановленого в серпні 2014-го та продовженого до червня 2015 року.

Проте не все так просто та однозначно. Для того, щоб хоч якось зрозуміти механізм формування цін в аптечних закладах, варто розглянути один із конкретних випадків, що мав місце в Кіровограді в листопаді минулого року. Журналісти Першої електронної газети, реагуючи на скаргу жительки міста, провели власне розслідування особливостей аптечного ціноутворення на прикладі одного конкретного медпрепарату. Постійна клієнтка кіровоградських аптек придбала одні й ті само ліки у двох аптеках (мегааптеці «Здоров'я» та аптеці низьких цін «Кремінь»), розташованих поряд на одній вулиці, протягом двох днів підряд. На диво, ціна на пігулки «Пропанорм» (виробництво «PRO.MED.CS Praha a.s.») дуже відрізнялася. Більш як на 100 гривень. В одній споживачці довелося заплатити за ліки 86,15 гривні, в іншій — 191 гривню (!).

Журналісти спробували з'ясувати причину такої істотної цінової різниці в самих аптеках. Може, справа у вартості препарату під час закупки у виробника? Проте ні в аптечному пункті «Здоров'я», ні в ТОВ «Аптека низьких цін «Кремінь» (де ціна на «Пропанорм» становила 191 гривню) роз'яснити ситуацію відмовилися. Представник першої (з Харківської області) в телефонному режимі зазначив, що коментувати нічого не зобов'язаний, а в разі виявлення якихось правопорушень порадив звернутися до суду.

Як може відрізнятися ціна на один і той само товар однієї партії від одного виробника більш як на 100 відсотків, можна лише здогадуватися. Уся справа в «накрутці», яку роблять безпосередні реалізатори ліків — висловлюють припущення пересічні громадяни. Безперечно, при формуванні такої ціни було враховано із запасом і нинішнє зростання курсу долара, і ще багато чого іншого. Схоже, мораторій на перевірки таки допомагає. Навіть можна здогадатися, кому.

Тим часом журналісти вирішили не опускати рук і звернутися до вповноважених державних органів із твердим переконанням, що ті, на відміну від суб'єктів підприємницької діяльності з їх комерційними таємницями, мають таки пролити хоч трохи світла на таємницю аптечного ціноутворення. На жаль, ні в регіональному представництві Державної інспекції України з контролю за цінами, ні в Інспекції із захисту прав споживачів чогось конкретного дізнатися не вдалося. У першій протягом кількох робочих днів кореспондент так і не застав начальника (де керівник, його колеги-підлеглі сказати не змогли), а в другій під час спілкування із заступником начальника — начальником відділу захисту прав споживачів вдалося встановити, що... в інспекції, власне, захищати права споживачів нікому. Усе, мовляв, через ініціативу Прем'єр-міністра про зняття 70 відсотків заробітної плати із працівників органів виконавчої влади та пропозиції йти у відпустку за власний рахунок. Тож і керівництво, і працівники контролюючої установи то по черзі, а то й разом ходять у відпустки. Коли вже там ціни контролювати?! Тим паче що й установлений мораторій цього не дозволяє.

Єдиною установою, в якій допомогли дещо розібратися в ситуації, виявилося управління охорони здоров'я Кіровоградської міськради. Там повідомили, що станом на 24 листопада 2014 року офіційна ціна на «Пропанорм» становила 147,98 гривні та пояснили, що вартість ліків залежить від курсу долара і змінюється мало не щотижня й часто відрізняється від тієї, що задекларована в «Реєстрі оптово-відпускних цін на лікарські засоби». А ще порекомендували звернутися до Державної служби з лікарських засобів. Та, на жаль, і там керівництво перебувало у вимушеній відпустці за власний рахунок. До речі, вже майже місяць це серйозне відомство не має свого голови. Як то кажуть: «No comments».

Висновок: ситуація з ціноутворенням на медичні препарати практично неконтрольована. Він підтверджується інформацією про інші ліки, отриманою журналістами в процесі перипетій із «Пропанормом». Так, пігулки «Артрон Комплекс» підприємство «Мед-сервіс+» (біля ринку «Босфор») реалізовувало за ціною 390 гривень. В аптечному кіоску на цьому ж ринку — по 255. В аптеці по вул. Жовтневої Революції — по 317, а по Дворцовій — по 355 гривень. Показово, що найдешевший «Артрон» був виготовлений на два місяці пізніше, ніж найдорожчий, отже, пізніше потрапив і до реалізаторів. Як то кажуть, неозброєним оком видно, що торговельні надбавки навіть близько не стояли біля вказаних у нормативних документах. Чи зміниться ситуація за умови створення на ринку ліків мегарегулятора на базі Держлікслужби, над чим б'ються останнім часом певні державні та бізнесові структури, покаже час. Деякі експерти схильні вважати, що не в кращий бік. Більше того, аналітики прогнозують створення на українському ринку лікарських засобів монополіста. А монополісти традиційно дбають аж ніяк не про здешевлення товару.

Звичайно, ви можете самостійно проконтролювати відповідність цін законодавчо затвердженим нормам, скориставшись вказаними документами. А в разі виявлення порушень — звернутися до суду. Та про такі випадки чути не доводилося.

Чи варто після цього перейматися скороченням аптечної мережі або ж дякувати аптекарям за 5—10-відсоткову знижку (за дисконтною карткою чи як соціальна пільга) після 100-відсоткової і більше надбавки, вирішувати кожному з нас персонально. Хоча для людини у безвиході кожна копійка дорогого варта.

Відповідь на все мала б дати названа вже постанова №955. От лише перевірити дотримання її норм, як уже стало зрозуміло, нікому.

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоградська область.

P.S. ***Тим часом наприкінці минулого року чергову соціальну аптеку відкрили на Кіровоградщині в селищі Олександрівка*** *(на знімку)****. Представникам пільгових категорій, зокрема, дітям війни, дітям-інвалідам, громадянам, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, інвалідам I, II та III груп, пенсіонерам, ветеранам Великої Вітчизняної війни та учасникам бойових дій в Афганістані, ветеранам праці, і навіть працівникам освіти, запропонували дисконтні картки з 15-відсотковою знижкою.***

Фото Галини ШЕВЧЕНКО.

ДО РЕЧІ

Схожа ситуація із «Пропанормом» нині час має місце і в Києві. Пігулки 150 мг №50 (ПРОМЕД ЦС Прага, Чехія) в аптеці №9 «Інтелекс» коштують 252,79 гривні, а в центрі резервування препаратів «Наша аптека» — 381,64 гривні. Для прикладу: в литовських аптеках вартість такого препарату — 9—11 євро (за максимального курсу — 225—275 гривень).

ДОВІДКОВО

У квітні порівняно з березнем зростання цін на фармацевтичну продукцію, медичні товари та обладнання становило 4,8 відсотка.

Мікстури знову виготовлятимуть в аптеках?

А ТИМ ЧАСОМ

Своєрідне ретро пропонує запровадити в охороні здоров'я населення України група експертів медичної галузі з числа представників державних та відомчих структур, громадських організацій, що опікуються пацієнтами. За повідомленням прес-служби МОЗ, ідеться про зміну підходу до призначення лікарями лікарських засобів для хворих, зокрема поновлення індивідуального виробництва ліків безпосередньо в аптечних закладах, як це було ще зовсім недавно.

— Розпочавши експеримент із київськими дерматологами та фармацевтами, ми зрозуміли: якщо поновити виробництво ліків безпосередньо в аптеках — пацієнти зможуть істотно скоротити витрати на лікування, адже деякі лікарські засоби, виготовлені індивідуально, в 20 разів дешевші, ніж вироблені на промислових потужностях. Вважаємо, це сприятиме здешевленню ліків і розширенню доступу громадян до якісних лікарських засобів, — зазначив у розмові з кореспондентом «Голосу України» президент Всеукраїнської ради захисту прав та безпеки пацієнтів Віктор Сердюк.

За його словами, у всьому світі аптечні заклади виробляють ліки для пацієнтів за рецептом лікаря, і в Україні варто відновити цю практику. Крім цього, така система персоналізує медичну послугу й підвищує відповідальність лікарів та фармацевтів перед пацієнтом.

Президент Української академії дерматовенерології Олександр Літус навів такі статистичні дані. Щорічно в Україні по дерматологічну допомогу звертаються майже 2,5 мільйона пацієнтів. Багато з них потребують стаціонарного лікування, яке оплачується за державний кошт. У середньому хворі перебувають у стаціонарі від 13 до 18 днів, яким на курс лікування необхідні зовнішні лікарські засоби на суму до 3000 гривень. На думку фахівця, якщо такі ліки виробляти безпосередньо в аптеці за індивідуальним замовленням, можна зекономити від 50 до 1000 гривень на одному засобі. Загалом за рік це може дати економію у 93 мільйони гривень.

Серед переваг аптечного виробництва експерт фармацевтичного ринку Руслан Світлий називає 100-відсоткове виключення підробки та консервантів, індивідуальне дозування та склад, визначені рецептом лікаря, відсутність торговельної націнки, тобто витрат на реєстрацію, виробництво упаковки, маркетингове просування, логістику тощо.

Віктор КОЛОМАК.

Київ.

P.S. ***За оцінкою експертів, нині на фармацевтичному ринку України майже 80 відсотків лікарських засобів становлять імпортні препарати. Тому через здорожчання більшості з них завдяки зростанню курсу іноземної валюти відзначається звуження спектра ліків за механізмом дії, що обмежує лікаря у проведенні ефективного лікування.***

Ми — спадкоємці Володимира Великого

Позавчора в Інституті філології Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка проведено круглий стіл на тему: «Князь Володимир Великий — державник і хреститель Київської Руси-України». Організатори акції — сам університет, кафедра української літератури та шевченкознавства Інституту філології.

Директор Інституту філології Григорій Семенюк, перший проректор Київського національного університету ім. Т. Шевченка Олег Закусило, Святійший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет *(зліва направо).*

Круглий стіл приурочили до Дня слов'янської писемності й 1000-ліття упокоєння рівноапостольного князя Володимира. А ще того дня було свято Вознесіння Господнього.

Вочевидь, за тим усім стояв і ще один несвятковий, але дуже актуальний компонент: у путінській Росії теж готуються відзначати 1000-ліття з дня смерті князя Володимира, якого там називають «своїм», бо він, за деякими даними, хрестився в Херсонесі, а це територія Криму, тепер же «Кримнаш», от і виходить, що князь почав хрестити Русь не з «вашого» Києва, а прямо з 9-го федерального округу РФ!

Ця словесна еквілібристика може комусь здатися смішною і нахабно-недолугою, але в хаосі інформаційної війни чийсь незрілий розум може сприйняти все це за чисту монету. Цікаво, що того самого дня в Інтернеті з'явилися результати опитування, проведеного нинішньої весни серед нашої молоді. Питалося: кого ви вважаєте найвидатнішим українцем усіх часів? Відповіді досить промовисті — князь Володимир потрапив лише в другу десятку, поруч із Віталієм Кличком, Богданом Ступкою та генералом Шухевичем. Звісно, компанія достойна. Але, якщо говорити про ієрархію цінностей, то все-таки Володимир був тим, хто вперше ввів Україну-Русь у коло держав Європи. І він був перший із наших князів, хто об'єднав Україну практично в тих самих межах, в яких вона досі існує. Це — унікальні заслуги (навіть якщо не згадувати, що він — Хреститель). Це та державницька спадщина, що належить все-таки українцям, а не комусь іншому. Як і Тризуб, наш державний герб, що йде також від князювання Володимира.

Власне, про все це та ще багато іншого говорилося на круглому столі. Зокрема, Святійший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет у своєму виступі піддав сумніву сам факт хрещення князя у Херсонесі, а також не обминув драматичних особливостей постаті Володимира Святого. Так, князь був спершу великим грішником, варваром, ідолопоклонником. Так, він згодом став святим. Як це поєднати? Це той випадок, коли ми можемо поставити Володимира поруч, скажімо, з апостолом Павлом або з першим християнським імператором Візантії Костянтином. Усі троє тим і великі, що, реформуючи світ, реформували передусім самих себе. І в тім є урок для сьогодення.

...Після князя Володимира Великого не залишилося прижиттєвих портретів. Його сучасний стилізований образ, відомий буквально всім, міститься на нашій одногривневій купюрі. Але це не єдине портретне зображення князя — скажімо, тільки у київському Володимирському соборі їх аж чотири. І на тім перелік не переривається. З цього приводу був цікавим виступ професора Дмитра Степовика — про князя Володимира в українському образотворчому мистецтві. Професор ніби дивним чином «проявляв» перед нами фотознімки, яким понад тисячу років.

Під час круглого столу виступили також доктор історичних наук професор Володимир Сергійчук, професор Григорій Семенюк, богослов отець Іван Грицаюк, науковці й громадські діячі: Оксана Сліпушко, Володимир Литвинов, Лариса Зязюн, Володимир Слєпченко та інші.

Аудиторія була переважно студентська — власне, та, для якої дуже важливо з'ясувати різницю між популярними легко прогнозованими «рейтингами» та непростими істинами історичного буття.

Катерина АПРЕЛЬКО.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

ОГОЛОШЕННЯ

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ ЩО…

...земельний аукціон поповнив скарбницю

Після першого у Вінниці аукціону з продажу земельних ділянок комунальної власності під індивідуальне житлове будівництво до міського бюджету надійшло 3,1 мільйона гривень.

Усі вісім земельних ділянок, кожна площею 0,6 гектара, реалізовано дорожче від стартової ціни на суму 3—7 тисяч гривень. Двоє учасників придбали по дві ділянки. Один з покупців приїхав з Черкащини. Він став власником двох ділянок. Одна коштує 354,6 тисячі гривень, друга — 351,1 тисячі гривень. Чоловік повідомив, що він родом з Вінниці. Мріє повернутися на малу батьківщину. Каже, шість соток для сім'ї мало, тому придбав дві ділянки. Про торги дізнався з Інтернету. Раніше теж шукав земельну ділянку. Однак її пропонували перекупники, не хотів переплачувати. Висока вартість пропонованих ділянок пояснюється місцем їх розташування — у затишному районі на березі Вишенського озера, поруч з парком Дружби народів та Ботанічним садом.

— Усього міськрада підготувала до продажу через відкриті торги 6,5 гектара землі, розділивши їх на 96 ділянок, площею від шести до десяти соток, — каже директор департаменту комунальних ресурсів Вінницької міської ради Ігор Шутак.

За словами співрозмовника, повідомлення про аукціон розмістили у різних джерелах, навіть у місті на білбордах. Тому участь міг взяти кожен, хто має можливість заплатити. На черзі — проведення наступних торгів з продажу привабливих земельних ділянок у Вінниці.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

...рятівника полум'я не бере, бо він зі сталі

У Рівного — чимало оберегів. Наразі до них долучився ще один. Він символічно охоронятиме місто та його мешканців від вогню. Йдеться про скульптуру залізного пожежника-рятівника, яку встановили на Алеї майстрів,створений декілька років тому під час фестивалю ковальської справи «Металеве серце України».

За умовами конкурсу скульптура-переможець залишається в обласному центрі. А Алея майстрів у такий спосіб щороку поповнюється новими скульптурами.

Цьогоріч — це скульптура пожежника, який тримає на руках врятовану дівчинку **(на знімку)**. Пам'ятний знак відкрили на честь 150-ї річниці організації пожежної охорони Рівного.

Євген ЦИМБАЛЮК.
Рівненська область.
Фото надано автором.

КУРІНЬ

№ 90 (6094) СУБОТА, 23 ТРАВНЯ 2015

23 травня в Україні мінлива хмарність, у західних областях місцями грозові дощі, в окремих районах гради і шквали 15—20 м/с. Вітер південний і південно-східний, 5—10 м/с. Температура вночі — 11—16 градусів тепла. Вдень — 27—32 вище нуля, на узбережжях морів і крайньому заході місцями 21—26 тепла

ЦЬОГО ДНЯ, 23 ТРАВНЯ

■ **1893.** Народився Михайло Євтушенко — український військовий діяч, підполковник Армії УНР. ■ **1929.** РНК УСРР видала постанову «Як проводити фотографічні, кінематографічні та інші знімання на території УСРР». ■ **1991.** Президія Академії наук УРСР ухвалила постанову «Про створення Центру пам'яткознавства АН УРСР і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури». ■ **1994.** У Сумах відбулося Всеукраїнське свято кобзарського мистецтва. ■ **2014.** Загинув у бою з терористами угруповання «Восток» біля села Карлівка Василь Архіпов — боєць батальйону територіальної оборони «Донбас» Донецької області.

КАРИКАТУРА ТИЖНЯ

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ТЕЗИ Й АНТИТЕЗИ

☞ *Народ, живучи на межі життя і смерті, — гартується, особливо, коли у нього є смертельний ворог...*

☞ *Деякі держави не можуть існувати без опозиції, особливо, якщо не можуть її ліквідувати.*

☞ *Люди повинні мріяти — не бути злодіями, брехунами, вбивцями, все решта є комуністична брехня...*

Володимир **ГОЛОБОРОДЬКО.**

СІМ МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Геракл відпочиває

Два неперевершені подвиги здійснив сучасний російський винахідник Іван Інвентов: винайшов велосипед і відкрив на ньому Америку.

Комплект

Писана красуня з писаною торбою.

Із позицій філософської категорії «міра»

Грань між «ще добре» і «вже недобре» лежить на дні зайвої гранованої склянки.

Про високе

Свині якщо і дано побачити небо в алмазах, то тільки в перевернутому вигляді, як відображення в калюжі.

Припущення

У нас бізнес і влада зрослися як у жодній іншій країні. Може, ці сіамські близнюки — наслідок Чорнобиля?

Про конкуренцію в науці

У кожного Коперника по два суперники.

Історична колористика

Червоні завжди переходили всі червоні лінії. І ніколи з цього приводу не червоніли.

Військово-політична максима

Що більше підкилимних домовленостей, то більше вірогідність майбутніх килимових бомбардувань.

Намкриш

Знає ведмедик, чиє м'ясо з'їв...

Борис РЕВЧУН.

АФОРИЗМИ, КАЛАМБУРИЗМИ

ОЙ, КУМЕ, НІ!

Недобре ниньки щось
у ойкумені...

ВАГОННЕ ЩАСТЯ

Не дме із вікна,
простирадла не рвані,
Не біля сортиру...
Вважай, що в нірвані...

СУСІД ПО КУПЕ

Послухаєш його:
він у стократ
Мудріший, ніж
Сенека і Сократ...

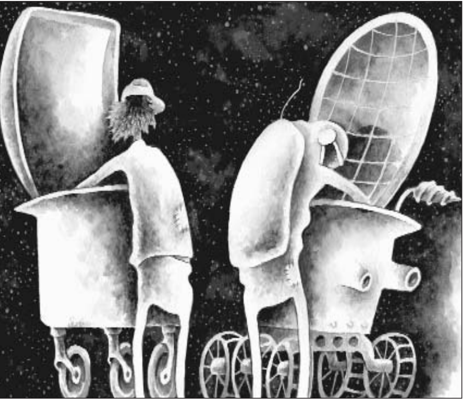
МАНДРІВЕЦЬ

Щоби з комфортом
подорожувати,
Я мушу безперервно
щось жувати...

Сергій КОВАЛЬ.

ДОШКА ПОШАНИ

Вісті з космосу

Дмитро Рогозін, віце-прем'єр РФ (про космічну галузь):

— За такого розкладення в керівництві підприємств нема чого дивуватися настільки високій аварійності. Космічні начальники давно перебували у своєму «космосі».

Від чергового:

— *Ну от, дочекалися, раніше Меркель казала, що Путін живе в іншому світі, а тепер цілий віце-прем'єр РФ підтверджує, що його начальник давно вже в космосі.*

Інтерес

Бронислав Коморовський, президент Польщі:

— Польський інтерес полягає в тому, щоб Україна не стала Росією.

Від чергового:

— *Але Польща — ще не вся Європа. Після Криму, зважаючи на все, її, Європу, влаштовує саме «інтересний стан України».*

Пропозиція Росії

Олексій Пушков, голова комітету Держдуми РФ у міжнародних справах:

— Час грає проти України. Вона не може нічого запропонувати Заходу, крім конфронтації з Росією. Росія може запропонувати незмірно більше.

Від чергового:

— *Звісно, незмірно... перетворити все й усіх на ядерний пил!*

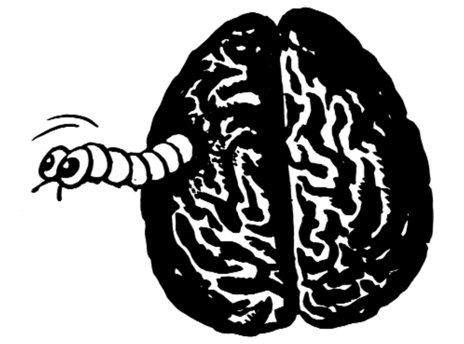
Після бійки...

Віталій Кличко, міський голова Києва (про будівельний конфлікт на Осокорках):

— Ви все чекаєте, що з будь-якого приводу приїде Кличко й почне кулаками махати.

Від чергового:

— *Навіщо кулаками? Можна на благо киян і головою попрацювати!..*

Ведмежа заготовка

Жан-Клод Юнкер, президент Єврокомісії:

— Це не зустріч, на якій розглядаються питання членства в ЄС. Але ми маємо переконатися, що європейська перспектива існує для кожної з цих країн. Поки що і вони не готові, і ми не готові. Однак процес триває.

Від чергового:

— *Зате готова Росія. Виливати переляк Європі! І процес триває. І, дивись, згодом ЄС аплодуватиме країнам Східного партнерства за їх... азійську перспективу.*

Закон природи

Юрій Луценко, лідер фракції БПП (про дозвіл уряду не платити зовнішні борги):

— Фактично, ми йдемо по найтоншій кризі...

Від чергового:

— *А хто вам Дід Мороз?! Там, де є підводні течії-потоки, схеми й податкові ями, — там завжди крига найтонша.*

Мухи окремо...

Віктор Ющенко, колишній Президент України (про те, що українське питання набридає світу):

— Від України починають відбиватися, як від обридливої мухи.

Від чергового:

— *Мабуть, Європа ще не забула, як її свого часу розчарували ваші бджоли. От і відмахується...*

Очікуючи

Арсеній Яценюк, Прем'єр-міністр (про очікування опозиції розвалу більшості):

— Представникам опозиції нічого не потрібно робити. Вони нині вилізли на пальму й чекають, коли пропливе труп демократичної коаліції.

Від чергового:

— *Дивно, а всім здається, що на пальмі сидите саме ви й чекаєте, коли по річці самі собою попливуть реформи.*

Мал. Костянтина **КАЗАНЧЕВА,** Вадима **СИМИНОГИ,** Олександра **ДУБОВСЬКОГО,** Миколи **КАПУСТИ.**

Чергував по «Куреню» Віталій **СУДДЯ.**

Над номером працювали: Галина КВІТКА, Алла ДОДАТКО, Світлана ЧОРНА.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО,** Анатолій **ГОРЛОВ,** Сергій **ДЕМСЬКИЙ,** Віталій **ЖЕЖЕРА,** Іван **ІЛЛЯШ,** Світлана **ПИСАРЕНКО,** Віталій **СУДДЯ.**

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2015 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 18 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 14 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 45 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 80000.

Друк: ТОВ «Поліпрінт», 04074 м. Київ, вул. Лугова, 1а, тел. (044) 464-17-89, факс (044) 464-17-91 poliprint@ukr.net

Зам. 4963

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — **загальний**
reklama@golos.com.ua — **відділ реклами**
let@golos.com.ua — **відділ листів**
foto@golos.com.ua — **відділ ілюстрацій**
Сайт — www.golos.com.ua
Інформаційний портал – www.golosukraine.com

